

CELJE
9. MAJA 1958
L. IX. STEV. 18
ENA IF DIN

celjski

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA CELJSKEGA OKRAJA

IV. SEJA OBEH ZBOROV OLO CELJE

NOV ZGODOVINSKI MEJNIK NA POTI NEODVISNOSTI IN SOCIALIZMA

Uspešna bilanca v prvem tromesečju

Danes dopoldan je bila v dvorani Okrajne zadrufne zveze v Celju IV. seja okrajnega zbora in zbora proizvajalcev OLO Celje. Poleg ostalih točk dnevnega reda so odborniki obeh zborov poslušali poročilo o gospodarskem stanju za prvo četrtletje v celjskem okraju ter poročili Sveta za šolstvo in Sveta za turizem z delovnim programom.

O poteku seje bomo še poročali, tokrat pa objavljamo nekaj podatkov o proizvodnih uspehih industrije v prvem tromesečju letošnjega leta.

TITO znova generalni sekretar ZKJ

Zgodovinski dnevi VII. kongresa ZKJ so za nami. Svečano vzdušje, vzdušje ponosa in samozavesti, ki je spremljalo naše delovne ljudi v času kongresa, se je nadaljevalo in zlllo v praznično razpoloženje delavskega praznika po vsej naši domovini.

Delegati so se vrnili in prinesli v svoje organizacije Zveze komunistov duh VII. kongresa. Teme in zaključki Sed-

me kongresa bodo dolgo časa predmet nenehne in globokega proučevanja v organizacijah Zveze komunistov, ki bodo svoje delo prilagodile resoluciji VII. kongresa o prihodnjih nalogah ZKJ, da bi tako še bolj uspešno nadaljevale svo-

je idejno-politično delo za čim hitrejšo izgradnjo socialističnih odnosov po sicer naši lastni poti razvoja, ki pa je v skladu z idejami marksizma-leninizma, internacionalizma in mirnega sožitja v svetu. Tovarš Tito je v svojem zaključnem govoru med drugim dejal, da bo nov program Zveze komunistov Jugoslavije dal članom zveze močno orožje, skovano na temeljih marksistične in leninistične znanstvene misli, na naših lastnih izkušnjah, ki sme si jih pridobiti v času velike Oktobrske revolucije do danes, prav tako pa tudi na presoji sedanjih mednarodnih odnošajev. Člani Zveze komunistov morajo temeljito poznati in proučiti sklepe kongresa in program, ker so v njih natanko zahtevane naloge dela in boja članov zveze za uresničenje socializma v naši deželi, za mir v svetu in za mednarodno sodelovanje.

Sedmi kongres ZKJ je nov zgodovinski mejnik na poti neodvisnosti in socializma, po kateri narodi Jugoslavije gredo enotni, bolj kakor kdajkoli poprej v svoji zgodovini. Na njem so delegati analizirali bogate izkušnje v razdobju od VI. kongresa do danes, ki so jih naši narodi dosegli v epohalnem razvoju socialistične demokracije, delavskega in družbenega upravljanja ter drugih velikih pridobitev pri izgradnji socialistične družbe, kakor v dosledni in principiellni borbi za aktivno koeksistenco, za ohranitev svetovnega miru od vseh nevarnosti, katerim je mir izpostavljen v novi nuklearni eri.

Ob zaključku kongresa so delegati izvolili nov 135-članski centralni komite, ki je na prvi seji izvolil za generalnega sekretarja Zveze komunistov Jugoslavije znova tovariša Tita, za sekretarja pa tovariša Edvarda Kardelja in Aleksandra Rankovića. Razen tega so še izvolili Izvršni komite CK ZKJ in sekretariat. V Izvršni komite je bil ponovno izvoljen naš celjski rojak tov. Franc Leskošek-Luka.

Novi Izvršni komite CK Zveze komunistov Jugoslavije

mega kongresa bodo dolgo časa predmet nenehne in globokega proučevanja v organizacijah Zveze komunistov, ki bodo svoje delo prilagodile resoluciji VII. kongresa o prihodnjih nalogah ZKJ, da bi tako še bolj uspešno nadaljevale svo-

Štafeta mladosti v Celju

Včera j po osmi uri zjutraj se je na Titovem trgu pred kinom Union zbralo veliko število ljudi, članov sindikalnih podružnic iz celjskih podjetij in ustanov ter šolska mladina, ki je sprejela glavno in stranske štafete mladosti. Glavna štafeta je prišla iz smeri Slov. Konjice ob 8.26. Nosilce štafetnih palic so navzoči navdušeno pozdravljali. V 20-minutnem postanku štafete je nosilce štafete pozdravil tov. Franc Knafelc, sekretar Okrajnega komiteja LMS v Celju, naka j štafeta ob 8.46 nadaljevala pot proti Laškem. Glavni štafeti so se pridružile še stranske štafete mladosti iz smeri Smartno v Rožni dolini, Levca in Stor. Nekaj štafet pa je s pozdravnimi pismi prihitelo tudi iz celjskih podjetij, ustanov in šol.

Štafete mladosti so organizirali tudi v drugih krajih celjskega okraja. Tako poročajo iz moziške občine, da je sodelovalo v štafeti mladosti nad 700 mladih tekačev, ki so na 80 km dolgi štafetni progi ponesli maršalu Titu številne čestitke in pozdravna pisma. Štafete so stekle 8. maja v dopoldanskih urah. Poleg glavne štafete, ki je tekla skozi Mozirje, Nazarje, Gornji grad preko Černivca v ljubljanski okraj, je teklo še pet stranskih štafet. Štafeto palico iz Logarske doline do Solčave so ponesli granicarji iz Logarske doline, pri ostalih štafetah pa je sodelovala mladina iz šol, tovarn, partizanskih, športnih, streliških in planinskih društev, obvezniki predvojaške vzgoje in gasilci.

Na predvečer prvega maja je bilo na Slandrovem trgu v Celju slavnostno odkritje spomenika padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja. Tega slavnostnega dogodka so se poleg okrajnih političnih in oblastnih zastopnikov udeležili še podpredsednik Zveznega izvršnega sveta EDVARD KARDELJ, član Izvršnega komiteja CK ZKJ FRANC LESKOŠEK, predsednik Izvršnega sveta LRS BORIS KRAIGHER, sekretar za industrijo pri Zveznem izvršnem svetu SERGEJ KRAIGHER, sekretar za socialno politiko in komunalne zadeve pri Zveznem izvršnem svetu LIDIJA SENTJURC in drugi. Dvanajstisočlana množica je z zanimanjem spremljala govor Franca Leskoška in spored, ki so ga priredile kulturnoprosvetne organizacije iz Celja. Poleg tega so posamezne organizacije, delovni kolektivi ter svoji padlim borcem položili precejšnje število vencev.

zaradi požara na žagi, prekoračili proizvodnjo pri ostalih proizvodih. Papirnica v Višnji vasi je dvignila svojo proizvodnjo za 22% zaradi rekonstrukcije obratov.

V tekstilni industriji kaže velik porast proizvodnje zlasti tovarna »Volna« v Laškem, in sicer za 14%. Te uspehe je omogočila rekonstrukcija tovarne in nabava novih strojev. Podjetje Toper v Celju pa je dvignilo proizvodnjo za 26% zaradi novega obrata v Soštanju. Tovarna nogavic na Polzeli pa je dosegla večji finančni efekt z izdelavo finejših vrst nogavic. Tudi v ostalih strokah je proizvodnja nekoliko višja od realizacije v prvem tromesečju lanskega leta razen v proizvodnji električne energije in industriji gradbenega materiala, kar je pripisati predvsem neugodnim vremenskim razmeram v prvem tromesečju. Tako je povprečna industrijska proizvodnja v prvem tromesečju za 6% višja kot lani v istem obdobju.

Létni proizvodni plan je bil dosežen po mesecih takole: januarja 7,6%, februarja 7,2% in marca 8,4%, kar znaša skupaj v prvem tromesečju 23,2% letnega plana.

To kaže, da je povprečna industrijska proizvodnja za 1,8% pod planom, kar nalaga organom delavskega upravljanja še posebno skrb, da bodo dvignili produktivnost v svojih podjetjih in poskali vse skrite rezerve, da bodo ob koncu leta proizvodni uspehi v skladu z letnim planom in po možnosti tudi preseženi.

vilne žrtve skozi desetletja za popolno osvoboditev narodov Jugoslavije. Ko je po svečanosti mrak legel čez pokrajino, so se na vrhovih prižgali kresovi, zadonele so eksplozije in rakete so švignile pod nebo. To je bil najveličastnejši začetek prvomajskih praznikov v našem Celju po vojni.

NA PREDVEČER PRVEGA MAJA

Odkritje veličastnega spomenika padlim

OKOLI 12.000 LJUDI JE PRISOSTVOVALO ODKRITVENI SLOVESNOSTI. — ENEGA NAJLEPŠIH SPOMENIKOV PRI NAS JE ODKRIL ČLAN IZVRŠNEGA KOMITEJA CK ZKJ TOV. FRANC LESKOŠEK-LUKA. —

borbi za mir, nastop mladega rodu pa je vso svečanost kronal z vedrino bodočnosti, kateri so bile namenjene vse te šte-

Prispevek ljudi celjskega okraja v osvobodilnem boju je bil ogromen...

V svojem govoru ob odkritju spomenika je član Izvršnega komiteja CK ZKJ tov. Franc Leskošek-Luka v kratkih besedah opisal dogodke in izdajo tik pred vojno ter opisal veliko pripravljenost naših narodov za borbo proti fašizmu, ki se je pokazala ob demonstracijah 27. aprila leta 1941. Komunistična partija je mobilizirala te napredne množice v upor, ki se je naglo razraščal.

Nato je govoril o položaju v teh težkih časih na našem območju in nadaljeval:

Slovenija je bila razdeljena v tri okupacijske cone: Stajerska in Gorenjska pod Hitlerjem, Ljubljana in Dolenjska pod Mussolinijem, Prekmurje pa pod madžarsko okupacijo. Ko so Hitlerjeve horde zasedle te naše kraje, je bila njihova namera popolnoma iztrebiti slovenski narod in napraviti našo deželo popolnoma nemško. Hitler je rekel: »Napravite mi spodnjo Stajersko nemško, tako nemško kakor je ostala Stajerska.« Usodo Slovencev je brutalno in surovo napovedal Hitlerjev Gauleiter dr. Überreiter takoj po prevzemu oblasti, ko je rekel o prebivalstvu na Stajerskem:

»Mi hočemo deželo tako prirezati, da bo v njej prostora samo za Nemce in one Stajerce, ki so se z ramo ob rami borili zvesto in tovariško leta in desetletja, ki so nam krvno zelo sorodni, ki so bili pripravljeni tudi v zadnjih desetletjih z vsakim utripom svojega srca

stremeti po priključitvi k Nemčiji. S temi hočemo delati. Vse drugo pa mora ven.« Überreiter je tudi napravil smernice za izselitve Slovencev, ki jih je državni vodja SS Himler 18. aprila 1941 podpisal. V teh smernicah je bilo navedenih 6 točk:

1. Takoj izseliti vso slovensko inteligenco.
2. Takoj izseliti vse Slovence s svojimi rodbinami, ki so se naselili po letu 1917.
3. Iznati prebivalce savskega pasu, ki obsega ozemlje jugovzhodno od Save ter pas 20 km jugovzhodno od Save.
4. Iznati tudi prebivalce takoimenovanega pasu ob Sotli.
5. Iznati prebivalce vasi v vsej Spodnji Stajerski, ki očitno kažejo znake tuje krvi.

Tovariši in tovarišice, Spodnja Stajerska, Celje in njegova bližnja okolica je bila že od nekdaj jedro revolucionarnega gibanja. Razvita industrija z mnogostevilnim proletariatom, navdušenim nad zmago Oktobrske revolucije je dala veliki razmah borbe delavskega razreda, Nemški kapitalisti, katerim je takratna kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev dovolila, da so se popolnoma polastili vodilnih mest v takratnem gospodarstvu, so neusmiljeno izkoriščali obubožno ljudstvo s skrajno nizkimi mezdami. Delavski razred, združen v svojih organizacijah, se je odločno (Nadaljevanje na 3. str.)

Član Izvršnega komiteja CK ZKJ tov. Franc Leskošek je odkril spomenik.

Valujoča množica delovnih ljudi, mladine in delegacij iz raznih krajev celjskega okraja, vihrajoče zastave društev, fanfare, godba, združeni pevski zbori, moški in pionirski, recitacija Roševе pesmi »Kajuhova smrt«, častna salva, v kateri se je prepletala globoka komemorativna pietetnost do tisočih padlih žrtev, čvrsta enotnost delovnega ljudstva v ustvarjalnih prizadevanjih in v

pogled po svetu

Šola za delavsko samoupravljanje na Teharju upravičila svoj obstoj

Menda je lani ameriški levičarski pisatelj Howard Fast nekje zapisal, da bi se morala SZ prva denuklearizirati, češ nekdo mora to začeti, pa bo šlo. Kaže pa, da se je ugledni ameriški pisatelj vendarle zmotil, kajti sovjetski predlog o denuklearizaciji ni bil simpatično sprejet pri obeh zahodnih atomskih silah. ZDA so po generalnem sekretarju OZN povabile vrsto držav na opazovanje jedrskih poizkusov na Pacifiku, ki bodo poleti 1958. Med povabljenimi državami je tudi SZ, Češko-slovaška, Poljska, ZAR, Argentina in Japonska. Predsednik britanske vlade Macmillan pa je konec aprila izjavil, da Velika Britanija niti malo ne misli končati z atomskimi poskusi, češ da britanski znanstveniki še niso zvedeli vsega, kar so hoteli. Nekaj ur nato je angleška admiralteta objavila, da bo v Pacifiku rezervirala 37.000 površinskih milj, to je dve Sloveniji, za te poskuse. Od 26. aprila dalje bo to morje zaprto za trgovske ladje.

Oboroževalna tekma gre torej od rok. Rampe, projektili, nuklearne bombe, ki po ena sama zadostuje za opustošenje širnega področja, rakete z najbolj neslanimi nazivi kakor »pošteni Janez«, Ajaks, Nike, Hercules, vse to je intonacija nečesa, česar pravzaprav nihče noče, s čimer pa vendarle večina računa. Nemški vojaški proračun bo v treh letih znašal še več, kakor pa ga je imel Hitler, ko se je pripravil na svoj blitzkrieg. Sredstva, ki gredo za vojno, za vojne naprave, bi uporabljena za dvig standarda spremenila ves svet v pravi raj, odstranila razliko med naprednimi in zamudnimi deželami, odpravila revščino — vendar, kaj bi to govorilo! Človek človeku zver, so dejali v časih, v katerih so bili Ajaks, Hercules in Nike veliki pojmi velike, davno minule kreature. Dejali so tako, ker je bilo najbrž res tako. Če danes v ZDA te pojme antičnih velikašev in orjakov nalepljajo na svoje »obrambne« rakete, delajo morda zato, ker nimajo iskrene namena, da bi kdaj bil človek človeku kakor bratu brat.

S tem ni rečeno, da železo vrhunškega sestanka ni več v ognju. Ta sestanek na vrhu in vse priprave, ki bi naj ga končno vendarle omogočile, bi postal že davno smešna zadeva svetovne diplomacije, če ga ne bi narekovala nujnost. Na Vzhodu so prepričani, da v ZDA zanj niso več tako navdušeni, odkar se jim je posrečilo zbrati tako strelivo, ki pošilja projektila čez oceane, v ZDA pa sumijo, da tudi SZ ni več toliko od tega, ker so sprožili v Varnostnem svetu zadevo ameriških pilotov proti Arktiki, preko katere bo po mnenju ameriških strategov letela glavnina letalskih sil katerekoli vojske in v katerikoli vojni. Spriči strupenih megla nezaupanja, sumničanja, spriči vrtočlavice od ošabnosti in skrbi za prežiti, ki pretresa glave atomskih mogočnjakov, se je res težko spoznati, katera pot bo pripeljala na vrh. Otinkarska je zelo, dolgotrajna in kljub temu težka, čeprav orientacijski aparati kažejo prav. Visoki turisti pa bi radi dosegli vrh tako, da bi ničesar ne žrtvovali. To pa ne gre. Že stari so rekli — per aspera ad astra, samo z žrtvijo se dosega uspehi. Treba bo popustiti in vsaj malo zaupati, verjeti.

Dva podpredsednika sta bila na podobnih potih. Nixon, Eisenhowerjev factotum, je prepričeval južnoameriške države, da ga zanje ni boljšega izhoda, kakor če ostanejo krotko vprežene v ameriški voz, čeprav jim pod tem jarmom ni nič kaj prida. Mikojan, podpredsednik sovjetske vlade, pa je bil pet ur pri Adenauerju, kar pomeni vsekakor velik dopodek za evropsko politiko. Nemčija s svojimi 51 milijoni prebivalci, ki je v 100 letih izvršila znameniti nemški čudež s pomočjo ameriških dolarjev, s svojo varčnostjo in zagrizenostjo, je za SZ važna postavka. Nemčija pa mimo SZ tudi ničesar ne more. Adenauer vesa leta po vojni dela, da bi z orožjem v roki združil obe Nemčiji, češ čim močnejša bo Zapadna Nemčija, tem več bo morala SZ popustiti. V tem je tudi vir neizčrpnega dotoka ameriške pomoči vsakršne vrste, saj ZDA v Evropi računajo z nemško vojaško močjo. Nemčija je za današnjo Dullesovo Ameriko nekaka vojna krajina zoper »socialistični« blok. Mikojan glede združitve Nemčije ni prinesel nič novega, pač pa je ponudil zelo realno kupčijo glede raketnega in atomskega orožja: Če se Nemčija ne bo oborožila z njim, SZ obljublja, da v nobenem primeru ne bo naperila tega orožja na Nemčijo, tudi če bi Nemčija v vojni sodelovala. Mamljiva ponudba! Odgovor pa še ni znan. To morata premisliti trmoglavi, okoreli Adenauer in rogoborni Strauss, dva človeka, ki sta pred kratkim namestila v nemško zunanje ministrstvo za podsekretarja, torej tretjega človeka v uradu, Dittmana, ki je bil nekdo Hitlerjev zaupni diplomat v Turčiji.

V Franciji si »zahodni oštrogi« želi tako vlado, ki bi reševala zahodne interese v Afriki. Tako vlado si v Franciji želi predvsem Bela hiša. Verjetno bo to ostala le pobožna želja, kajti Francija je danes materialno in moralno pravzaprav revna dežela: neenotna je, razdeljena na močne desničarske sile s filofašističnimi popadki in močno, vendar neenotno levico. Francija išče

Komisija za družbeno upravljanje pri Okrajnem odboru SZDL je nedavno sklicala poseben sestanek v šoli za delavsko in družbeno upravljanje v Teharju, na katerem so analizirali dosedanje delo šole in razpravljali o predlogu dopolnilnega programa. Sestanka so se poleg predavateljev in članov upravnega odbora šole udeležili predsedniki sindikalnih podružnic, predsedniki občinskih sindikalnih svetov ter predstavniki okrajnih zbornic.

Do danes je bilo na tej šoli že 5 zapovrstnih seminarjev, s skupnim številom 132 slušateljev. Cudi nas dejstvo, da je med dosedanjimi udeleženci bila razmeroma zelo malo zastopana mladina in žene (6 mladincev in 14 žena). Sindikati in podjetja bi morali tem bodočim mladim proizvajalcem posvetiti vsekakor večjo pozornost. Predvsem pa bi občinski sindikalni sveti morali biti tisti, ki bi vodili politiko vzgoje mladega kadra, toda ravno od teh šol doslej ni imela posebno izdatne pomoči. V mnogih primerih so podjetja pošiljala v šolo (mimo OSS) človeka samo zato, da so pač izpolnili dolžnost.

Opaziti je bilo tudi, da je med dosedanjimi slušatelji bilo največ zastopnikov večjih podjetij, medtem ko so se manjša podjetja rada izgovarjala, da ne zmorejo finančnih stroškov za 14-dnevni seminar. Drži, da bi morali skoziti šolo delavskega samoupravljanja v prvi vrsti člani večjih kolektivov, ker imajo le-ti opravka z večjim premoženjem in imajo zaradi tega večje in odgovornejše naloge. Vendar pa nikakor ne kaže zanemarjati manjših kolektivov, saj je znano dejstvo, da je v takih kolektivih delavsko upravljanje težje kot v večjih.

Nekaj ugotovitev in problemov

z občnega zbora Okrajne obrtne zbornice v Celju

Občni zbor Okrajne obrtne zbornice, ki je bil pred dnevi v Celju, je po poročilih in večurni razpravi prinesel nekaj konkretnih, pomembnih ugotovitev in zaključkov:

Urediti bo treba nabavo materiala, podvreči javni kritiki vsa tista podjetja, ki izdelujejo slab material; odpraviti šušmarstvo in okrepiti obrtne obrate socialističnega sektorja. Po besedah predsednika Pipana bi bilo mogoče, če obstoječih obratov s primernimi investicijami zaposliti okrog 400 novih delavcev. Poleg tega bi bilo treba zgraditi še nekaj novih obratov, zlasti v večjih krajih, pri čemer bi bila nujna povezava obrtnikov z občinskimi ljudskimi odbori.

Problem šušmarjev je še vedno pereč. Le-teh je namreč še zmerom dovolj in celo zmeraj več. Razumljivo, da njih eksistenca ni v skladu z občo obrtniško dejavnostjo, zato bi bilo treba njihovo delovanje onemogočiti, to pa predvsem s pomočjo države. To bo že nekako dobila, težko pa bo dobila v sebi moč za radikalno preusmeritev svoje političnega življenja. S tem v zvezi nima smisla omalovaževati resolucije neodvisnih afriških držav v Akri, ki je poudarila alžirske pravice, obenem pa nujno potrebo po dvigu življenjske ravni Afričanov in odpravo rasne diskriminacije.

Naj končamo z omembo Naserjevega obiska v SZ, ki je Egiptu v sueški krizi mnogo pomagala. Naser je prvomajsko paradno v Moskvi gledal pod vtisom važne novice, da je dosegel poravnavo z upniki Sueške družbe, s tem pa je v ZDA deblokiranih 30 milijonov dolarjev za Egipt. In še z novico izpred Varnostnega sveta, kjer se je ugotovilo, da so ameriški bombniki v l. 1957 s stotih izvenameriških oporišč naredili 100.000 poletov proti sovjetski meji do 750 km — vse zato, »ker je to potrebno za mir.« Hruščev je imenoval ameriške stratege provokatorje — gotovo ne brez vzroka. T.O.

Francoska predsedniška mula

Naslednji prosim

Vodstva nekaterih podjetij zgleda, da so pomen šole doslej nekako podcenjevala, saj se je morala šola domala pri vseh 5 seminarjih boriti za slušatelje. Kapaciteta je bila pred začetkom seminarja izkoriščena komaj 90%. Tako je moralo vodstvo šole pisмено urgirati

Bivša restavracija »Mlinarjev Janez« na Teharju, kjer je sedaj šola

pri posameznih gospodarskih organizacijah, da so poslale ljudi. V bodoče se to ne bo smelo več ponoviti in so zato na sestanku sklenili, da bodo za pošiljanje kadra v šolo skrbeli predvsem občinski sindikalni sveti, sindikalne podružnice in delavski sveti v podjetjih.

Ko so tako člani sindikatov, skupno s predavatelji, kritično analizirali dosedanje delo teharske šole, so prišli do ugotovitve, da je šola vsekakor upravičila svoj obstoj in da so slušatelji v seminarjih mnogo pridobili. Člani DS, ki so obiskovali seminarje, znajo danes

v svojih podjetjih bolj smelo in kritično presojeti stanje in pridobljeno znanje koristno uporabljajo v vsakdanji praksi.

Pri vseh dosedanjih seminarjih je bil učni program 100 odstotno realiziran. Popolnopravno seminarsko delo je bilo sicer zelo razgibano, vendar je v razpravi navadno sodelovala le peščica slušateljev. Pri tečajnikih so namreč bile prevelike razlike v šolski izobrazbi, zato so imeli predavatelji težko stališče prav z ozirom na tako različen inteligenčni nivo slušateljev. Navadno pošiljajo podjetja šoli preenostranske, osonno površne spiske o kandidatu, ki bo obiskoval seminar. Za šolo osonno za predavatelja ni toliko važna pripomba, koliko razredov osnovne, srednje ali strokovne šole ima njihov kandidat. Važnejše bi bilo, če bi podjetja, ki javljajo svoje ljudi v šolo bolj poudarila inteligenčno stopnjo in prilagodljivost kandidata tako, da bi predavatelji vedeli, kakšen izbor imajo pred sabo. Bili so primeri, da se je tečajnik z nižjo šolsko izobrazbo na seminarju celo bolje obnesel kot njegov tovariš s fakultetno izobrazbo.

Ko bi imela šola takšne skrbne analize bodočega tečajnika že pred seminarjem v rokah, bi bil primernejši in boljši izbor glede na inteligenčno stopnjo posameznih kandidatov.

Solsko vodstvo je s predavatelji mnogo razpravljalo o učnem programu šole. Sami priznavajo, da je bilo v dosedanjih seminarjih opaziti tog, šolski način dela. V programu — pravijo — je marsikaj manjkalo in kazalo bi spremeniti tudi metodo dela. Sindikalni funkcionarji, predvsem pa še predavatelji sami, so na tem posvetovanju živahno razpravljali o novem programu, ki bo izpopolnjen na osnovi dosedanjih izkušenj.

Na posvetovanju je bila tudi močno poudarjena težnja, da naj se v bodoče vzpostavi stalna, tesna povezava med šolo in podjetji. Šola bo pozneje tudi zahtevala od podjetij oceno, ali je tečajnik prenesel na podjetje izkušnje seminarja in kako jih je prenesel.

Na avtocesto je odšla nova brigada

V ponedeljek se je iz Sentjurja pri Celju odpravila na pot štajerska mladinska delovna brigada »Jožeta Lacka«.

Zakaj iz Sentjurja in zakaj štajerska brigada?

To brigado imenujejo »kombinirana« štajerska brigada. Eno četo je dal trboveljski okraj, eno celjski, eno maribor-

ski in eno murskosoboški okraj. Komandni kader brigade je prav tako sestavljen iz mladinskih funkcionarjev vseh teh okrajev.

Brigada se je zbrala 2. maja v Celju v dvorani OZZ. Vsi sicer ne, kajti brigadirji iz Maribora so se ustavili kar v Sentjurju. Kot prvič, tako je tudi tokrat prišlo preveč mladine, predvsem za celjsko četo. Ker se je v novo izmeno javilo nad 20 brigadirjev in brigadirjev iz prve, trikrat udarne celjske brigade, je bilo število za četo, ki šteje 32 brigadirjev že domala izpopolnjeno.

Iz Celja so še isti večer odpotovali v Sentjur, kjer so nato dva dni prebili v delu in spoznavanju med seboj. Kot v celjski, tako je bilo tudi v drugih četah precej prejšnjih in že prekaljenih brigadirjev prve izmene. Svoj delovni »ognjeni krst« so dobro in uspešno prestali. Pri zemeljskih delih, predvsem pri odkopu in prevozu zemlje, so se dobro izkazali na splošno obdovanje Sentjurčanov.

Medtem ko so v Podsusedu gotovo že v polnem delovnem zaletu, se v celjskem okraju zbira nova brigada, ki bo na cesto odšla meseca junija. Tudi v tej brigadi bodo predvsem kmečki mladinci in mladinke, medtem ko pride vrsta na srednješolsko mladino šele ob zaključku šole. Vsekakor pa želimo kombinirani štajerski brigadi veliko uspehov, posebno pa še celjski četi, da bi kar največkrat dobila v roke zastavo in s tem opravičila sloves brigade »Dušana Finžgarja«, saj sta dve tretjini brigadirjev iz te tako proslavljene brigade.

Pohitimo s pripravami za Dan mladosti

Po vseh občinskih celjskega okraja se pripravljajo, da bo mladina čim bolj pestro proslavila Dan mladosti. Ponekod so te priprave že v polnem teku. Mnogokje so s praznovanjem tudi že pričeli; vrstijo se že prireditve in razna mladinska tekmovanja, v katera spadajo mladinski pevski festivali, ki so jih v nekaterih občinah že uspešno izvedli, pionirji po šolah pa se pripravljajo na jurjevanje. Ta vrnema je prišla najbolj do izraza v celjskih šolah in še posebej na prvi osnovni šoli, kjer vlada prazno tekmovanje po razredih, kateri razred bo pripravil večje presenečenje na jurjevanju, ki bo enkrat v sredini meseca maja.

Kljub vsem tem obsežnim pripravam pa izgleda, da se v nekaterih občinah še niso resno lotili organizacije tega mladinskega praznika, ki bi naj omogočil mladini v maju zdravo in koristno razvedrilo. To bi sklepali tudi po tem, da komisija za družbene organizacije pri Okrajnem odboru SZDL v Celju razpolaga samo z dvema poročili o tem, kako se pripravljajo po občinah za Dan mladosti. Poročili sta poslali le občinski komisiji za družbene organizacije iz Vranskega in Mozirja. V ostalih občinah pa zaenkrat še ni znano, čeprav ta molk najbrž še ni znak, da tam držijo križem roke.

Po poročilu iz mozirske občine sklepamo, da se tam marljivo pripravljajo na Dan mladosti in da bo ves mesec maj posvečen mladini. Če bo res tako, vse priznane množične organizacije v mozirski občini, ki se tako zlagajo za mladi rod. Da bi jih le posnemali tudi drugod.

V mozirski občini vodi priprave komisija za družbene organizacije pri Občinskem odboru SZDL. Program proslav, ki ga je izdelala, je zelo pester. S praznovanjem pa so pravzaprav že pričeli. Prve prireditve so bile sprejem v pionirsko organizacijo. Med večje prireditve pa sodi tekmovanje pionirskih peskih zborov, ki je bilo 4. maja v Mozirju. Tekmovanje je zelo dobro uspelo.

Ves mesec maj bodo po vseh šolah organizirali razstave risb in ročnih del. Po večjih šolah bodo organizirali tekmovanje pionirjev v streljanju z zrčno puško. Solska vodstva in mladinske organizacije bodo pripravila več izletov v naravo in v znanje kraje iz NOB. Stari partizanski borci pa bodo pripovedovali mladini svoje doživljanje. Gasilci bodo organizirali za šolsko mladino gasilske vaje in tako vzbudili pri mladini zanimanje za gasilstvo. V Rečici ob Savinji in Smartnem ob Dreti bodo na novo ustanovili pionirski desetini. Mladina in šolarji iz Solčave bodo obnovili partizansko bolnišnico v Matkovem kotu. Razen tega bodo v maju mladinci priredili številne taborne ognje s kulturnimi programi.

Nič manjša razgibanost ne bo tudi na področju športnega udejstvovanja. Ljudska tehnika v Mozirju bo priredila kolesarske dirke in ocenjevalno vožnjo motoristov. V Kokarju pri Nazarju se bo mladina pomerila v nogometu. Družva Partizan pa bodo organizirala številna športna tekmovanja.

Tudi na področju kulturnoprosvetne dejavnosti bo zelo živahno. Mladinske organizacije v Mozirju, Smartnem ob Dreti, Bočni, Gor-njem gradu in Lučah bodo priredile ob sodelovanju pionirjev mladinske igre. Mladina in pionirji v Rečici ob Savinji pa se pripravljajo na jurjevanje.

V vseh teh pripravah za letošnje praznovanje dneva mladosti v mozirski občini sodelujejo skoraj vse politične in družbene organizacije in vse izgleda, da bodo prireditve ves mesec maj zelo pestre.

DELO OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA V KOZJEM

Do decembra lanskega leta sta imeli občini Sentjur in Kozje skupen sindikalni svet. Razsežnost dela je zahtevala, da se je razdvojil. Sindikalni svet v Kozjem je torej mlad, vendar se je že v teh štirih mesecih uveljavil. Steje sedem podružnic, od katerih je najmarljivejša podružnica prosvetnih delavcev. Tudi sindikat tekstilne tovarne »Kozjanka« dobro dela. Tovarna se razvija iz leta v leto, število zaposlenih stalno narašča in je te dni doseglo že 120. Občinski sindikalni svet ima važno nalogo, da poma-ga tovarniški sindikalni podružnici. Organiziral bo seminar o delavskem samoupravljanju prav sedaj, ko bo v tej tovarni ustanovljen in izvoljen delavski svet. F. C.

Podpolkovnik Jože Ožbolt komandant pod zastavo OZN

V ponedeljek se je iz reške luke podala na pot nova skupina pripadnikov JLA, ki bo zamenjala del naših vojakov na Sinajskem polotoku. Med vojaki in oficirji te skupine je tudi narodni heroj, podpolkovnik Jože Ožbolt, ki smo ga ob prvem maju v Celju še videli na položaju komandanta garnizije. Podpolkovnik Ožbolt bo prevzel poveljstvo naših oddelkov pri obroroženih silah Organizacije združenih narodov na Sinajskem polotoku, ki se tam nabajajo na straži miru od anglo-francosko-izraelske agresije na Egipt.

Pripadniki celjske garnizije, z njimi

pa vsi meščani Celja, čutimo posebno veselje in smo ponosni, da je bila našemu priljubljenemu komandantu zaupana tako odgovorna in častna dolžnost. S tovarišem komandantom je na pot odšlo še nekaj vojakov iz celjskih enot, medtem ko je celotna skupina bila kot običajno sestavljena iz vrst raznih enot naše vojske.

Podpolkovniku Jožetu Ožboltu pa v tem zapoznelem slovesu želimo, da bi se srečno vrnil po opravljeni dolžnosti v domovino, predvsem pa, da bi se vrnil spet na svoje staro službeno mesto — med nas.

27 MILIJARD NA REŠETU

Konec prejšnjega meseca je bila na Trgovinski zbornici v Celju prva razprava o okrajnem perspektivnem planu, ki sta se je poleg predstavnikov podjetij udeležila predsednik in podpredsednik OLO Celje, tov. Riko Jerman in Miran Cvenk ter član Izvršnega sveta LRS, tov. Tone Bole.

Perspektivni plan za naslednje obdobje (do leta 1961) predvideva 27

milijard, kolikor bi jih bilo treba vložiti v rekonstrukcijo podjetij. Ker je celjski bazen pretežno industrijski in ker so industrijski obrati, kakor na primer emajlirka, ki bi za gradnjo in obnovo rabila okrog 150 milijonov investicij, v zelo slabem, skorajda nevzdržnem stanju, je komisija, ki je plan sestavljala, predvidela že omenjeno vsoto, ki se je po obrazložitvi tovarišev

Boleta in Kotnika izkazala kot nerealna. Po njenih utemeljitvah bi bilo treba poiskati neko konkretno stališče in prilagoditi perspektivni plan celotnemu družbenemu razvoju, pri čemer naj bi bila osnova harmonični razvoj gospodarstva. Šele potem, ko bi bilo vse vsklajeno, bi lahko prišli do realnejše številke. Struktura investicij bi namreč morala biti v smotrnosti naložbe. Okrajni plan bo moral gledati predvsem na vprašanja standarda. Iz tega stališča bi bilo treba posvetiti proizvodnosti in zaposlitvi več skrbi. Ne gre za povečanje industrije po željah. Industrija je del splošne ekonomike. Da bi bile kapacitete izkoriščene 85 odstotno, ne drži. Te, kakor znano, so slabo izkoriščene. Naslednja misel je vprašanje rekonstrukcijskih materialov. Le teh smo lani uvozili za 60 odstotkov več kakor v letu 1956. In vprašanje kadrov. Danes jih je še premalo in so nesmotno razdeljeni. Okrajni plan bi na primer lahko pokazal, koliko inženirskega kadra bi rabilo Celje. Teritorialni aspekt razvoja v Celju je možen in bi lahko prišel do izraza. Industrija s 34 odstotki kapacitete ni zastarela, pač pa mlada. Tako nekaj splošnih formulacij.

Z ukazom maršala Tita so odlikovani...

Kot vsako leto, je tudi letos za praznik delovnega ljudstva 1. maj predsednik republike Josip Broz Tito odlikoval najzaslužnejše ljudi, ki so s svojim uspešnim, požrtvovalnim delom dosegli najlepše uspehe v raznih proizvodnih podjetjih in ustanovah.

V celjskem okraju je bilo razdeljenih 24 odlikovanj: 1 odlikovanec je prejel Red dela II. stopnje, 7 odlikovancev Red dela III. stopnje, 16 odlikovancev pa je prejelo Medalje dela.

Z najvišjim priznanjem — Red dela II. stopnje — je bil odlikovan znan celjski zdravstveni delavec, stomatolog dr. Jakob Rebernik. Odlikovanec je bil med prvimi poborniki pri ustanovitvi Higienškega zavoda, v zadnjem času pa je dosegal lepe uspehe predvsem v preventivni službi. Dr. Rebernik je bil v naši občini tudi med prvimi zdravniki, ki je odjavil zasebno zdravniško prakso.

Z Redom dela III. stopnje so bili za dolgoletno, uspešno in požrtvovalno delo v proizvodnji odlikovani: Jeromel Viktor iz Vitanja, Starič Martin, usnarj pri KONUS v Slovenskih Konjicah, Lukač Jože iz LIP Nazarje, Susič Jože, rudar iz Laškega, Vodovnik Ivan, direktor Pivovarne Laško, Zerjav Karl, direktor

papirnice v Višnji vasi ter Trobina Erna, učiteljica iz Polja ob Sotli, ki je na polju kulturno-prosvetne dejavnosti dosegla zavidljivo lepe uspehe.

Z Medaljo dela so bili odlikovani: Bole Jožica, prometnik železniške postaje Sentjur, Podbregar Karl, direktor Kmetijskega gospodarstva Slom, Salobir Ivan, upravnik krojaškega podjetja Sentjur, Fužavž Franc, gozdni delavec iz Konjic, Rušnik Alojz, delavec v Tovarni kovanega orožja Zreče, Sinigoj Roža, učiteljica v Laškem, Vengust Alojz, strojnik v rudniku Laško, Fir Alojz, delovodja pri Kmetijskem gospodarstvu Jelšingrad, Kranjc Jožeta, tkalka v tekstilni tovarni »Juteks« v Zalcu.

V šoštanjski občini so imeli kar 7 odlikovancev Medalje dela. Tovarna usnja, ki praznuje letos 150-letnico svojega obstoja, ima 6 odlikovancev: Drobnik Jožeta, usnjarskega mojstra, Hliš Ivana, usnarja, Jakel Vladimira, usnarja, Mežnar Filipa, usnarja, Vrečar Martina, usnarja ter Pocač Bolta, usnjarskega upokojenca. V tej občini je bil z Medaljo dela odlikovan še Zabred Vinco, načelnik oddelka za finance pri občinskem ljudskem odboru.

Zaslужnim vzornikom, ki so prejeli zaslužen priznanje najvišjega predstavnika ljudske oblasti, Celjani iskreno čestitamo in jim želimo tudi v bodoče tako lepih uspehov.

Prva razprava o okrajnem perspektivnem planu je nazorno pokazala, da gre za nesporazum med konkretnostjo in stanjem, kakršno naj bi bilo. Podjetja kakor TOB, Tovarna emajlirane posode in Cinkarna, bi se naj nekako združila v kooperaciji z nekaterimi drugimi podjetji. Gre potemtakem za to, da predvidenih 27 milijard dinarjev daleč presega ne samo potrebe, pač pa tudi možnosti dejanske uporabe. 5 milijard za sušilnico v Velenju ni v skladu z možnostjo, da bi jih do leta 1961 lahko porabili. Vsekakor bo komisija ob novem osnutku perspektivnega plana morala upoštevati vse navedene činitele in bo tudi razprava morala biti širša in bolj intenzivna.

Odkritje veličastnega spomenika padlim

(Nadaljevanje s 1. strani)

boril za svoje ekonomske in politične pravice.

V tej ekonomski in politični borbi se je delavski razred koval, usposabljal in pripravil pod vodstvom Partije in tovariša Tita in je 1945. leta končno in za vedno obračunal z okupatorjem in z jugoslovansko buržoazijo.

Takoj po formiranju Osvobodilne fronte v Ljubljani se je vršila Partijska konferenca za okraj Celje, na kateri so sodelovali Dušan Kraigher, Dušan Finžgar, Peter Stante, Tone Grčar, Franc Vrnunč, Slavko Šlander in drugi. V imenu Centralnega komiteta je konferenci prisotnoval tovariš Miha Marinko. Tam so sestavili pripravljajni odbor Osvobodilne fronte za okraj Celje, razdelili partijske kadre po terenu za nadaljno organiziranje Osvobodilne fronte in določili kadre za formiranje partizanskih enot.

V Celju so bili takoj formirani ulični odbori za zbiranje denarnih sredstev in hrane za ilegale. Člani Komunistične mladine so začeli takoj z napisnimi akcijami, širili so propagandne letake in radio-vesti. Prva večja akcija je bila izvršena 1. maja 1941, ko so mladinci in sekretar Dušan Finžgar odstranjevali nemške napise in pisal po zidovih borbena gesla in trosili po cestah propagandne letake. Kljub temu, da je bilo Celje takrat naseljeno z velikim številom Nemcev in njihovih pomagačev kulturbundovcev, kljub temu, da je bila na nogah vsa nemška policija, Nemcem ni uspelo, da bi dobili krivec.

V tem času so se začele formirati na Spodnjem Štajerskem partizanske čete. Tako se je formirala prva Celjska četa, ki so jo formirali celjski komunisti, v Savinjski dolini Savinjska četa, v Trbovljah Trboveljska četa, v Krškem Krška četa, ki so začele akcije na vsem terenu.

Hitlerjev režim se je takoj po prvih akcijah čutil ogrožen. Začel je izvajati še večji teror in zapirati ljudi. Po napadu na Sovjetsko zvezo junija 1941 so Nemci nad slovenskim narodom še podvojili svoj teror, začeli masovno zapirati in preseljevati ljudi.

Ko so Nemci začeli preseljevati Slovence na Kozjanskem in Posavju, je Glavni štab partizanskih čet sklenil preprečiti izvedbo fašističnih načrtov. Dal je povelje tovarišu Francu Rozmanu Stanetu, ki je bil tedaj komandant prvega štajerskega bataljona, naj nalogo izvrši s tem, da gre s svojim bataljonom na Kozjansko in napade fašistične izdajalce, jih prežene in tamošnje ljudstvo dvigne v upor.

Stane je skušal nalogo izvršiti v dneh od 27. oktobra do 6. novembra 1941.

Istočasno je Glavni štab partizanskih čet organiziral še drugi napad na Bučko. V ta napad je pritegnil mokronoško četo, novomeško in krimsko skupino. Udeležila sta se ga tudi dva člana Glavnega štaba, tovariša Miha Marinko in Aleš Bebler. Namen napada je bil zmešati Nemce in razbremeniti Stanetov pohod in s tem preprečiti fašistične načrte. Toda ta akcija ni uspela v pričakovani

meri. Kriv je bil prezgodnji veliki sneg in poleg tega še premajhne izkušnje partizanskih čet.

Tovariši in tovarišice,

Te selitve, katere smo na ta način hoteli preprečiti pa jih nismo mogli, so bile v bistvu pripravljene že pred vojno. Stara Jugoslavija je dovoljevala nemško-fašističnim izletnikom, da so hodili po vsej Jugoslaviji in organizirali tukaj živeče Nemce in člane Kulturbanda, da so že prej pripravili vse sezname Slovencev, posebno pa tiste, ki so bili antifašisti. Tako so bili za to masovno izseljevanje Slovencev krivi tudi tisti Nemci in člani Kulturbanda, ki so tukaj nemoteno živeli in izkoriščali slovenski narod in jedli naš kruh. Stara Jugoslavija je pa to mirno gledala in odpirala vrata tujim plačanim agentom v vojsko in v državni aparat.

Nemci so iz teh krajev izselili v Srbijo in Hrvaško 19.000 ljudi, na delo v Nemčijo so izselili 14.000 ljudi, v druge okupirane države pa 34.000 ljudi.

Slovenska narodna antifašistična zaveza pa po teh represalijah ni zamrla, temveč nasprotno; kljub vsem pritiskom in okupacijskim sredstvom je rastle in prerastla v pravo revolucionarnost.

Akcije prvih partizanskih čet so tako močno odjeknile v štajerskem človeku, da se Nemcem ni posrečilo doseči to, kar so imeli namen, namreč, da bi Slovence popolnoma izselili in napravili Štajersko nemško.

S prihodom druge grupe odredov pod komando tovariša Franca Rozmana Staneta se je borba začela razvijati in stopnjavati po vsem terenu spodnje Štajerske. Partizanske čete in bataljoni so začeli zadajati Nemcem hude udarce. Njihova borba je omogočila ustanovitve Šlandrove in Zidanskeve brigade. Po prihodu 14. divizije iz Bele Krajine na Štajersko, ki je dobila od Glavnega štaba in Centralnega komiteta to častno in zgodovinsko nalogo, — ki je bila povezana z velikimi žrtvami in nadčloveškimi naporji, — da bi pospešila razvoj že obstoječih enot štajerske operativne cone s svojimi ogromnimi vojaškimi izkušnjami, s kadri prekaljenimi v nešteti borbah ter s svojo močno oborožitvijo, hkrati pa, da bi s svojo vsestransko aktivnostjo na vojaškem in političnem polju zanela vseljudsko oboroženo vstajo in bila jedro, okrog katerega bi se vršila mobilizacija v narodno-osvobodilno vojsko.

Divizija naj bi s svojo pomočjo rušila na Štajerskem, ki je veljalo kot silno občutljivo področje za Nemce, važna prometna pot na Balkan in v Italijo, obenem pa razbremenila enote narodno-osvobodilne vojske na jugu, kjer je bila v teku šesta nemška ofenziva.

Borbe, ki jih je vodila 14. divizija na Štajerskem proti veliki sovražni premoči in z velikimi in dragocennimi žrtvami so izgledale skoraj neverjetne, da so partizanske sile vzdržale in kljubovale mnogoštevilnim sovražnim edincem in tolikšni tehnični premoči. To dejstvo je bilo važno za ves nadaljni razvoj političnega gibanja na Štajerskem. Vedno več borcev je prihajalo v brigade. Tako

so se naše slavne brigade Toneta Tomšiča, Ljuba Serecra, Bračiča in ostale partizanske edince z vsakim dnem jačale z novimi borci za svobodo, borile so se z ramo ob rami z drugimi brigadami in divizijami na Slovenskem ozemlju in v skupni borbi z drugimi braškimi narodi Jugoslavije pod vodstvom Centralnega komiteta Komunistične partije Jugoslavije in pod vodstvom našega maršala tovariša Tita tako dolgo, dokler ni bil izgnan zadnji sovražnik iz naše svete zemlje in dokler ni bila izvojevana popolna zmaga in uničenha fašistična zver.

Na naših tleh je padlo stotisoče fašističnih okupatorjev, na stotisoče jih je bilo ujetih. Naša zemlja je bila osvobojena, toda tudi strašno opustošena, padlo je mnogo žrtev za našo osvoboditev.

Tudi celjsko okrožje je mnogo trpelo in dalo ogromne žrtve. Poleg 80.000 izseljenih je šlo skozi taborišča in zapore 22.000 ljudi. Na Spodnjem Štajerskem je bilo 64 ustreljanj in obešenih 100 talcev na Frankolovem, Ubitih je bilo nad 1700 talcev, med njimi 50 žena. V »starem piskru«, tu v Celju je bilo ustreljenih 374 talcev in talk. Največ žrtev ustreljenih kot talcev je bilo na Spodnjem Štajerskem iz Celjskega okrožja, ki je bilo v borbi proti okupatorju najaktivnejše.

Tovariši in tovarišice,

Spomnimo ta veličasten spomenik, ki velike ideje, za katere so dali svoja življenja, postajajo resničnost. Delavci in delavni ljudje so postali gospodarji na svoji zemlji. Komunistična Partija, ki nas je vodila v najtežjih dneh naše borbe in osvetljevala pot v temi Hitlerjeve okupacije, nas vodi tudi danes, Program ZKJ, ki smo ga pravkar sprejeli na VII. kongresu v Ljubljani, je naše novo orožje za dobojevanje stvari, za katere so padle že toliko žrtve.

Tovariši in tovarišice,

Odkrivamo ta veličasten spomenik, v spomin narodnim herojem, borcem in žrtvam fašizma, ki naj spominja vsakega državljana na velike dneve veličastne narodnoosvobodilne borbe in socialne borbe in socialne revolucije, na veliko trpljenje slovenskega naroda in vseh narodov Jugoslavije in na velike žrtve, ki so jih morali dati slovenski in vsi ostali narodi Jugoslavije za svojo nacionalno in socialno osvoboditev. Vsem tistim osvajačem, ki so nas hoteli uničiti, pa naj bo spomenik v opomin, da živi na tej zemlji narod in ljudje, ki se znajo boriti za svoje pravice ne glede na žrtve in da imajo naši narodi svoje prekaljeno vodstvo, svojo slavno Komunistično partijo s tovarišem Titom na čelu, ki jih je vodila do zmage nad fašističnimi okupatorji in v socialistični graditvi svoje dežele.

Slava padlim herojem, borcem in žrtvam fašističnega terorja!

Po končanem govoru je tov. Leskošek spomenik odkril in ga izročil v varstvo občini. To dolžnost je v imenu celjske občine prevzel njen predsednik.

Ponovno fluorografiranje v celjskem okraju

Jetika je v Sloveniji še vedno med najbolj razširjenimi boleznimi. V Sloveniji je bilo 1956. leta 13.860 tuberkuloznih bolnikov, na področju celjskega okraja pa so v istem letu imeli trije dispanzerji v evidenci 1157 bolnikov. Protituberkulozni dispanzerji vsako leto odkrivajo nove bolnike.

Med takimi novoodkritimi bolniki je mnogo primerov, pri katerih je bolezen že močno napredovala, kjer se ugotovijo v pljučih obsežne rane — kaverne. Posebno pogosto so tako prizadete starejše osebe, dasi tudi pri mlajših ni izjem. Največkrat najdemo bolnike z velikimi ranami med kmečkim prebivalstvom.

Veliko je vzrokov, da bolniki pridejo prvič na pregled šele tedaj, ko so se pojavile rane na pljučih. Eden glavnih vzrokov je ta, da ljudje še vedno premalo upoštevajo bistveno značilnost tuberkuloze — njen skriti začetek in pritažen razvoj, skratka, njeno zahrbtnost. Da je takih bolnikov še vedno mnogo med nami, pričajo statistični po-

datki protituberkuloznih dispanzerjev.

Dispanzerji pa seveda ne morejo vsako leto pregledati toliko ljudi, da bi lahko našli vsakega bolnika, ker to praktično pomeni, da bi morali pregledati vse prebivalstvo svojega področja. Za tako obsežno delo uporabljamo fluorografiranje.

Akcija množičnega slikanja pljuč v celjskem okraju 1954. leta je pokazala, da spadata mesto Celje in celjski okraj med tiste predele Slovenije, kjer je tuberkuloza še vedno izredno močno razširjena. Pred njim je samo ravniški predel Vzhodne Slovenije. Samo v mestu Celju je bilo s pomočjo fluorografiranja odkritih še enkrat več bolnikov, kakor jih je uspelo odkriti dispanzerju.

Povodov za ponovno fluorografsko akcijo v celjskem okraju je torej dovolj. Zato je okrajni Svet za zdravstvo odredil, da se bo vršilo fluorografiranje vseh oseb od 14. leta dalje letošnje pomlad. Upamo, da bo odziv na to akcijo tako dober, kakor je bil pred štirimi leti.

A. H.

RDEČKE

Zadnje mesece se je pojavila v Sloveniji epidemija rdečk. Obolenje samo po sebi ni težko ter ne bi bilo potrebno pisati o tej bolezni, če ne bi prinašala s seboj posebne nevarnosti: če preboli mati v prvih treh mesecih nosečnosti rdečke, se narodijo navadno otroci z različnimi prirojenimi hibanji.

Povzročitelj rdečk je virus. Obolenje je nalezljivo. V presledkih nekoliko let se pojavijo rdečke kot epidemija z viškom v pozni spomlad ali v zgodnjem poletju. Od okužbe do pojavnosti prvih bolezenskih znakov preteče 14 do 19 dni. Obolenje se prične z bolečinami v glavi, sklepih in okončinah. Čez nekaj ur se pridruži nahod, kašelj in vnetje očesnih veznic. Tem znakom se pridruži vnetje žlez v zatilju, pod pazduho in v dimljah. Povečane bezgavke so včasih bolele. Izpuščaj se pojavi navadno 24 ur po začetku obolenja. Začenja se za ušesi in na čelu, po lasišču, včasih se razširi še isti dan po trupu in okončinah. Običajno je izpuščaj enakomerno posut po vsej koži in sestoji iz drobnih, okroglih in ovalnih peg, rožnate barve, ki štrle nekoliko iznad nivoja kože, pri odraslih povzročajo včasih srbež. Izpuščaj izgine po 2 do 3 dneh brez sledov. Obolenje spremlja običajno nižja temperatura, ki izgine z izpuščajem vred. Bolnika je potrebno varovati pred prehladom, ker obolenje zniža odpornost organizma, da je bolj dostopen za druge infekcije.

Usodnejši je pomen rdečk za dorasčajoči plod v materi, ker lahko preide bolezen od matere na plod. Celice razvijajočega se plodu v materi so posebno dovzetne za virus. Organi v plodu se oblikujejo po nekem določenem vrstnem redu, zato zavisi vrsta nastale hibe od obdobja, v katerem prizadene infekcija organizem ploda. Rdečke v petem tednu nosečnosti povzročijo največkrat močnejše in večje v tem prirojenem slepoti, v petem do sedmem tednu okvare na srcu, v osmem do devetem tednu okvare v notranjem ušesu in s tem gluhost in motnje v ravnotežju. Nevarnost je največja v drugem mesecu nosečnosti, od četrtega meseca naprej ni več nevarnosti, ker je v tem času že končano formiranje organov.

Skoda, ki jo povzročijo rdečke razvijajočemu se otroku, postavlja vprašanje preprečevanja te bolezni pri nosečnicah na važno mesto. Ekspozirane nosečnice zaščitimo v prvih treh mesecih z globulini gama. Ponekod smatrajo rdečke v prvih treh mesecih nosečnosti kot indikacijo za umetno prekinitev nosečnosti. Pri točno ugotovljenih rdečkah je ta odločitev edino pravilna.

Ta članek je napisan z namenom, da bi bilo prebivalstvo o nevarnosti rdečk poučeno in bi predvsem žene-nosečnice pravočasno poiskale zdravnika, ki bo nadalje ukrepal.

Dr. J. Lešničar

Ob razstavi slik in grafik v Celju

Da bi se izognil nesporazumu, ki bi utegnili pripeljati do dolgozevnih in brezplodnih polemik okoli vprašanja, kaj je in kaj ni umetnost, kaj bi moralo biti in kaj ne bi smelo biti slikarstvo, se mi zdi potrebno, da pojasnim metodo, s katero se mora likovni kritik približati predmetu svojega razmišljanja, če hoče ostati v mejah objektivne presoje. Kdor postavlja slikarstvo apriorne norme in ga presoja skozi očala določene likovne ideologije, »napredne« ali »tradicionalne«, ga polaga v Prokrustovo posteljo, ko si ga prizadeva prililiti nešemu, kar je že po svojem značaju omejeno in pristransko. Oznaki »napredno« in »tradicionalno« sta v slikarstvu le površni krilatitci, ki ne moreta biti nikakršno merilo za kvaliteto, posebno še, ker ju uporabljajo zgolj v zvezi z zunanjo formo. Kar je v slikarstvu bistvenega pomena, nikakor ni zunanja forma, ki v neki dobi velja za napredno, bistvena je namreč **individualna potencia**, ki je posledica celotne slikarjeve osebnosti. Enkratni stil je vedno napreden, izjemen in nov, pa bodisi da se razvija v smeri abstrakcije ali realizma. Tako je torej mogoče umotvor (ali slikarski proizvod z umetniškimi pretenzijami) vrednotiti zgolj z elementi, ki so vsebovani v njem samem, z merili, izvedenimi iz zakonitosti, ki vladajo v njem.

Če s tega vidika razmišljamo o letošnji razstavi Likovne sekcije KUD »Prešeren«, se nam vzbude določeni pomisleki, ki se nanašajo deloma na kompozicijo razstave kot celote, deloma na kakovost posameznih del. Povsem nesrodne elemente so skušali prireditelji na silo zvariti v nekakšno celoto, s čimer so dosegli učinek, ki jim ga nihče ne zaveda. Ko vstopiš v neokusno pregrajen prostor male unionske dvorane, opremljen z arheološkimi skrinjami, te najprej zbode v oči nekakšna gasilska lutka v stilu dunajskega Panoptikuma, ki po besedah neznanega komentatorja predstavlja maršala Tita v borbi. Kdo

je temu strašilo, čigar bede ne more opravičiti nikakršno veselje neznanega samouka, širokogrudno odstopil prostor pod oknom? To ostaja uganka prav tako kot dejstvo, da strokovna žirija — če je bila navzoča pri sprejemu slik — ni obvarovala obiskovalcev pred to sprofanirano rezbarsko spako. Med njo na eni strani, pa med Martinčkovim pokopom Darinke Pavletič Lorenčakove, Mijačevimi risbami, lesorezi Dereanijeve in Steinfelserjeve in Podjedovimi olji na drugi, zija prepad, ki ga ne morejo premostiti niti fotografije v olju Vere Fischer-Pristovšek, niti Zdolškovi akvareli.

Daleč pred vsemi razstavljalci je po izrazni moči Darinka Pavletič-Lorenčakova. V obeh verzijah Martinčkovega pokopa (grafika in olje) se kaže nedvomen napredek v barvni sproščenosti in razdelitvi prostora. Obvladanje širokih ploskev in smisel za otroško duševnost, daje obem delom svojstveno mikavnost.

Mijač Adolf, ki to pot menda prvič razstavlja, je dosegel začetnika lep uspeh. Pozornost vzbujajo predvsem Dogodki, kjer so detajli v posrečenem sozvočju s celotno kompozicijo. Omenjena risba dopušča optimistične domneve za bodočnost.

Lesorezi Steinfelserjeve in Dereanijeve so oblikovno dognani, a vsebinsko suhi in togi, brez osebne fiziognomije. Kljub temu imajo redko odliko — preprostost, ki odtehta pomanjkanje umetniške intuicije. Na tem mestu naj omenim še oba linoreza Gamelin Teje, ki

tvorita čudno nasprotje z njenima risbama, dlakocepskima izdelkoma, kjer igrajo posamezni lasje začuda pomembno vlogo, dlake na bradi pa so risane že kar z ljubeznijo do tega plemenitega okraska.

Podjed Vinko je razstavil tri pokrajine v olju, ki kažejo solidno slikarsko znanje in ljubezen do prirode, kakršno vidi povprečen impresionist.

Razstavljaljo še Okorn Tereza (Portretna študija, Motiv z Raba), Vera Fischer-Pristovšek s petimi portreti in štirimih tihozitij, Horvat Dane z dobrim akvarelom Opekarna in Maček Anja z nekakšnim akvarelom.

Letošnja razstava pomeni v primeri z lansko nazadovanje in stagnacijo. Čemu prireditelji niso povabili slikarjev, ki so lani tvorili jedro razstave (Lavrenčič, Milan Lorenčak, Cvetko in Ljubica Ščuka, Darinka-Pavli Lorenčak, ki letos razstavlja samo omenjeni dve verziji itd.)? In kje so ostale sveže moči slikarjev-amaterjev, ki se jih v Celju in okolici gotovo ne manjka? Čemu likovna sekcija KUD »Prešeren« ne pritegne v svoj krog večjega števila nadarjenih slikarjev-začetnikov, da bi poživila svoje zastajajoče vode? — Vsa ta vprašanja se vsiljujejo ob rezultatih letošnje razstave slik in grafik v Celju, ki kljub omenjenim izjemam nikakor niso zadovoljivi.

Opomba: Realizem je mišljen v širokem pomenu besede, kot slikarjev osnovni odnos do okolice.

film · film · film · film · film · film

Dobro morje v Celju

Mlada Marija Tocinovsky iz Splita (Marja) je s tem odigrala svojo tretjo filmsko vlogo. Glas pa ji je »posodila« druga igralka, kakor je ječarju posodil glas Pavle Kovič, slepemu Jakobu pa Stane Sever. Mandina v resnici ni splezala tako visoko, pomagali so si z montažo in nontažnimi rezi, ki ustvarjajo tak videz. Film je v glavnem uspel.

Občinsko tekmovanje pionirskih pevskih zborov v Mozirju

V mesecu maju bo v mozirski občini v okviru praznovanja Dneva mladosti vrsta pomembnih prireditev in tekmovanj na področju telesne vzgoje, športa,

kulturne dejavnosti itd. Uvod v te veličastne prireditve je bilo nedeljsko občinsko tekmovanje pionirskih pevskih zborov, ki je bilo v Mozirju. Skupno je nastopilo 7 pevskih zborov iz Smihela nad Mozirjem, Rečice ob Savinji, Radmirja, Ljubnega ob Savinji, Luč, Gornjega grada in Šmartnega ob Drepi. Vseh pevcev je bilo nekaj nad 300. V dopoldanskih urah so se pomerili v tekmovanju posamezni pevski zbori. Vsak nastopajoči zbor je moral odpeti po 2 obvezni pesmi in po 1 v lastni izbiri. Popoldne so nastopili vsi pevski zbori pred občinstvom, čigar udeležba je bila zelo skromna.

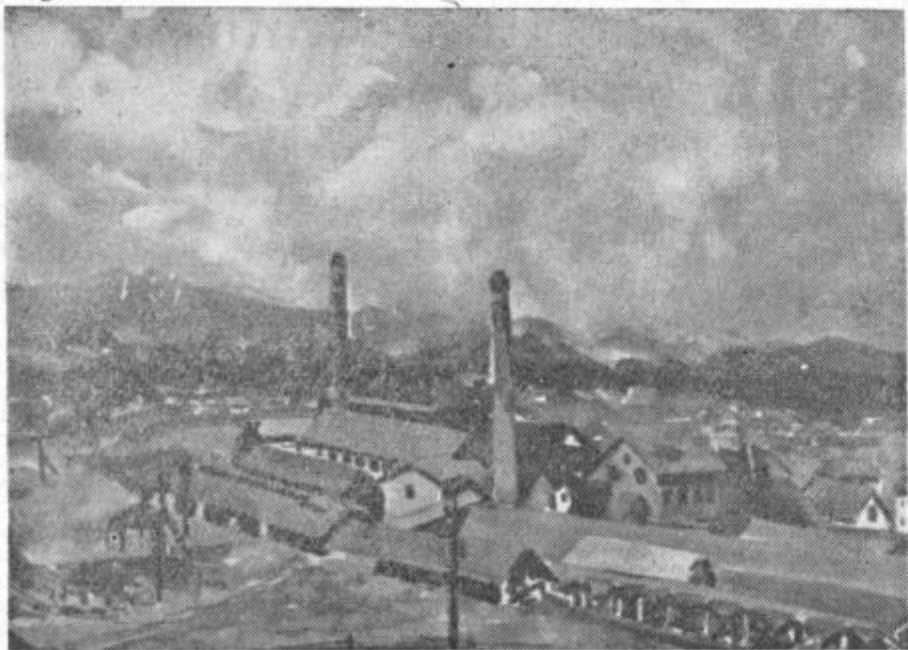
Na prva tri mesta so se uvrstili: zbor osnovne šole iz Smihela nad Mozirjem pod vodstvom Antona ACMANA, zbor osemletke iz Ljubnega ob Savinji pod vodstvom Antona TEVŽA in zbor osemletke iz Gornjega grada pod vodstvom Slave KRALJ.

V petek, 25. aprila je bila v kino Unionu anketa Globlerjevega celovečernega filma »Dobro morje«. Celjani smo ga videli prvi. Vodstvo »Triglav filma« pa nam je po predstavi pripravilo intervju. Predstavili so se nam tudi igralci: Eveline Wohlfelder, Tomaž Pesek in režiser E. Globler.

Film, kakor smo izvedeli iz razgovora, so posneli v Novem Vinodolu pri Crikvenici lansko jesen, nekaj zunanjih prizorov pa so ponovili pred tedni. Zanimalo nas je, kako so snemali »tunin vlak«, kdo je igralka, ki je igrala Marjo, kje se je naučila slovensčine, ali je mala Mandina v resnici splezala na tako visoko lestev in tako dalje. S »tuninim vlakom« so imeli največ težav, saj so morali čakati na velik lov. Iz Zagreba pa so si izposodili nekaj metrov traku o tunah.

Marija Tocinovsky, ki je igrala vlogo natakariice Mare v filmu »Dobro morje«

Horvat Dane: Celjska opekarna (akvarel)

Zamenjava stanovanja Maribor-Celje

Enosobno stanovanje (soba, kuhinja in pritlikline) v Mariboru zamenjam za enako v Celju. Stanovanje je udobno, pritično in ima poseben vhod iz vrta. Vprašati v Celjski tiskarni.

Da ne pozabimo...

(Ob odkritju spomenika padlim borcem in žrtvam fašizma 30. aprila 1958)

Stane Terčak:

sedo z okupatorjem. Stevilčna nadmoč sovražnikov je pokosila njegov bataljon, mrtvi borci ležijo na tleh, le on sam kot prerok kljubuje sovražni sili. Nad njim visijo kot strašen odmev obesheni s Frankolovega. Levo sedi žalujoča žena, globoko zamišljena vase — domovina žaluje za padlimi sinovi in hčerami. Toda narod se ne da spraviti na kolena! V naslednjem kompozicijskem vozu je upodobljen pohod XIV. divizije na Stajersko, ki se je simbolično izoblikoval v prenos ranjenca. Tovarjši nosijo s skrbjo in ljubeznijo ranjenega borca. K temu prizoru je kipar dodal še dva pretresljiva motiva, ki vsebinsko povečata težo tega prizorišča. Žena se je sklonila nad mrtvega moža, toda pred Nemci ga je morala zatajiti in je zato kasneje zblažneta. Ob njej stoji mladi fant, ki je z nežno gesto ponesel k prsim ranjeno ptico. Okupatorjeva strahovlada se približuje koncu in v zadnji kompozicijski enoti se je vnel odločilni boj. V besnem spopadu so se strnili naši borci in Nemci v krog, ki je tudi formalno dvignjen do popolne čistosti: gre za borbo med dobrim in zlom. Bitka je tako silna, da se je v ozadju splasil konj, ki z dvignjeno glavo rezgeta v svet svoj obupni strah. Bitka je končana in Zmaga je v krčeviti, a zanosni držji zavpila utrujenemu narodu svojo veselo vest.

Mir je upodobljen na drugi strani bloka in je ravno tako sestavljen iz treh reliefnih središč ter dveh polno plastičnih figur. Na desni spodaj je stopil z granitnega bloka možski akt, ki je prisposoda mladosti. Na levi spodaj leži žena, ki je rodila otroka. Je to pri-

spodoba rodovitnosti, ki je porok za vso rast in obnavljanje vidnega sveta. V mogočnem koraku se je napotil preko široke zemlje sejalec, naš stari znanec že od Groharja sem. Tudi v njem je skrita misel aktivnega oplojevalca človeškega rodu. Iz prostora navzven stopa na njegovi levi delavec kot glasnik proletariata, na desni pa žena s posodo v roki — simbol čuvarke ognjišča in stebra človeške družine. To je podoba človeškega življenja, kakršno je že od pametnega in kakršno bo tudi v bodočnosti... Tu sedi mislec, ki je prisposoda moderne dobe. Krepka možka postava se je brezdelno uselja, glavo je otožno nagnila, vendar je v njenem izrazu obraza nekaj nečloveškega in tujega. Se bolj tuji pa so rekviziti, ki so nanizani v ozadju. Tu je nekaj strojni park, sestavljen iz motivov reaktorja, hidrocentrale, maske, razbitja atomov. Vsi ti deli so se v umetniškovi notranjosti združili v vizijo atomske dobe in vojne — v nekako pošastno govedo — v glavo, ki golta samo sebe in končno na levi v fosilno ribo, požirajočo človeka. Kronos — čas, ki požira lastne otroke!

V zgornji in zadnji skupini je ubral posevne druge strune. Njegov optimizem je zmagal, tu je upodobil zlato dobo človeštva, ko bodo ljudje premagali razdiralno, temne sile ter ustvarili svet, ki bo dostojno in srečno prebivališče delovnemu človeku. Iz temnega in grozljivega modernega časa je vzcvetela id'la srečne družine, poštene misli, visoke poezije in čiste resnice. Gola žena ugodno počiva in si nosi v usta grozd — sad plodne zemlje. Otrok stoji

ob njej in svira na piščalko, medtem, ko strmi sedeči mož nekam v vsemirje — zaposlen z globokim razmišljanjem o skrivnostih sveta. Iz zemeljske krogle se je izvila ženska postava, ki v lahкотnem toku poletava do kleččega Orfeja, da mu zašepeta pesem o sreči, pa tudi pesem o čisti in globoki umetniški realizaciji. Levo od te skupine stoji osamljena lepa gola žena — pedant k Mladosti — z obema rokama nosi k ustom skledico čiste vode — prisposoda Resnice! Simfonija o miru izzvoni torej v veličastnem in vedrem finalu.

☆

... 11. aprila 1941 dopoldne so prišle prve nemške avtomobilske kolone preko Savinjske doline v Celje. Ob pol enajstih dopoldne se je pripeljala avtomobilska kolona, ki jo je vodil general Lantz. S korakom zmagovalca je vstopil v celjski magistrat. Celje je bilo okupirano po Tretjem rajhu.

14. aprila je prišel na Spodnje Stajersko šef gestapa Lurker s tiskanimi sezname naših ljudi, ki jih je bilo treba zapreti ali izseliti. Ze leta in leta je delala nemška obveščevalna služba na Spodnjem Stajerskem in njihov oproda dr. Carstanjen v Gradcu, ki je uredil sezname naših ljudi. Nad 80.000 ljudi, ki so slovensko govorili in mislili, je romalo v zapore, zbirna taborišča, pred puške. Celjski stari pisar, Mariborski sodni zapori, grad Borl, Rajhenburg in nato Dachau, Mauthausen, in druga smrtna taborišča so požirala Slovence

Na Slandrovem trgu v Celju, ki ima ime po narodnem heroju Slavku Slandru, članu CK KPS in prvemu organizatorju borbe proti okupatorju, smo 30. aprila odkrili enega najlepših spomenikov v naši državi v spomin žrtvam padlim za našo svobodo, lepše in boljše življenje.

Spomenik, delo akad. kiparja Jake Savinjska prerašča sam okvir mesta Celja. Po svoji monumentalnosti je to spomenik vsem žrtvam okupirane Spodnje Stajerske.

Univerzitetni profesor dr. Stane Mikuš pravi o spomeniku:

»Kipar je na dveh širokih ploskvah bloka razgrnil temo, ki je posvečena vojni in miru. Razpetina od l. 1941 do 1945 se mu je zdela preozka, grozote vojne bi izvenele preveč pesimistično, zato je pokazal tudi novo rast v razdobju mira, ki je sicer skaljena z grožnjami novega svetovnega požara, a se vendar prebije skozi temne oblake do svetlih sfer resnice in polnega človekovega ustvarjanja.

Vojna je vsklajena med dva poloplastična lika, ki kompozicijsko urejata celotno zamisel na levi strani. Spodaj stoji kip Tončke Čečeve, zgoraj pa vpije v nebo zanosno vest Zmaga.

Zgodba vojne se torej prične razvijati ob vznôžju bloka in se iz težavnih početkov naše borbe dviguje kviku do sonca — do zmagovalnega konca naše narodnoosvobodilne vojne. Kip Čečeve stoji kot mejni kamen na začetku trnjeve poti. Mogočno stoji žena, kot simbol in signal upora. Z desne proti levi korakajo naši ljudje v preganstvu. Težka in brezupna je njihova pot, možki v ospredju se je ozrl nazaj k zapuščenim domovom in ognjiščem, ki bodo upasnili. Toda na Pohorju je vstal heroj Sarh in spregovoril svinčeno be-

iz vse Spodnje Stajerske. Okoli 22.000 ljudi je šlo skozi celice in mučilnice celjskega Starega piskra, stotine na dvorišče, od koder so jih v krstah mrtve odnesli na tovarne avtomobile, ki so jih odpeljali v graški krematorij.

V celjski okoliški šoli — zbirni bazi partizanskih družin, so zbrali v avgustu l. 1942 na tisoče mož, žena, fantov, deklet in otrok. Dan in noč so hrumeli tovarni avtomobili in hropele lokomotive, ki so vozile naše ljudi v smrt. V to hropenje strojev so se mešali obupni kriki mater, ki so bile oropane svojih otrok, in jok otrok, ki so jih odtrgali od materinih prs.

Himmlerjeva tajna organizacija za osvežitev nemške rase, ki se je imenovala Lebensborn, je pričela svoje zločinsko početje nad našimi otroki. Pričela je izvrševati janičarstvo dvajsetega stoletja. Naše otroke, predvsem partizanske otroke so zbrali za ta posel. Dva transporta dojenčkov v otroških košaricah so odpeljali iz Celja v taborišča Lebensborna, da bi jih vzgojili kot nemške državne otroke. Koliko naših otrok je šlo v ta taborišča, bo ostalo za vedno skrivnost. Te otroke so dali kasneje v esesovske družine, da se ne bi nikdar več spomnili svojega jezika in rodu. Po njihovi rasni teoriji bi naj naša kri osvežila nemško raso. Matere teh otrok pa so nastopile svojo zadnjo pot v taborišča smrti. Po treh mesecih so skoraj vse končale v krematorijih...

Naše ljudstvo je bilo na robu življenja, toda upor in borba za svobodo, rod in življenje je rasla. Vladni predsednik dr. Müller-Hacius je izjavil l. 1942 na štabnih razgovorih naslednje: »Ti ljudje se ne bore za svoje ideje samo z vsem fanatizmom, ampak znajo za te ideje tudi fanatično umirati.«

(Dalje prihodnje)

življenje na naši vasi

V zibelki Kozjanskega odreda

Prav k dnu lijaka pod Veternikom so se znetle hišice Kozjega. Okrog in okrog kipijo kvišku z gozdlič porasli griči, na katerih se odkrivajo lise pašnikov in sadovnjakov ter se ob parobke naslanjajo kmečke hišice in tja preko Buč tudi zidanice. Tod so nekdo hodili borci Kozjanskega odreda in njihov plamen upora je pekoče obiloval nemčurske Kočevarje in Besarabce, ki jih je Hitler za zaščito naselil ob spodnjem koncu Štajerske. Danes povsod tod žive delavni kmetje, ki rijejo po težavni hriboviti zemlji in sredi zgnetih hribov skušajo iz leta v leto gnesti rahlejši in boljši kolač.

Osem tisoč občanov se ukvarja zgolj s kmetijstvom in le 120 je tistih, ki so se zaposlili v mladi »Kozjanki«, kjer so prvič zabrneli industrijski stroji pod Veternikom. Tu izdelujejo tehnično tkani- no, preusmerili in razširili pa bodo po- časi proizvodnjo lanenih izdelkov in z izdelavo domačega platna pripomogli k razvoju domače obrti. Ze sedaj imajo lastno obrnovo in škroblinico, tovarni- ca je opremljena s 45 stroji, na katerih izdelujejo barvano tkanino. Vendar je to le skromen začetek industrije na Koz- janskem, težišče gospodarstva in osnovni vir narodnega dohodka je kmetijstvo. Prebivalstvo se tega dobro zaveda in je v 5 kmetijskih združenjih vključenih 88% vsega kmečkega življa. Videti je, da kmetijstvo na Kozjanskem stopa z od- ločnimi koraki in prihodnost.

Ceprav ima občina vedno proračunske težave in je odvisna od dotacij, so v preteklem letu dali za šolstvo in prosveto 42% celotnega proračuna in popolno- ma obnovili osemletko v Bistrici ob Sotli, uredili šolo v Polju ob Sotli in nabavili nov inventar, predvidevajo pa adaptacijo šole v Podsredi in izgradnjo nove osemletke v Lesičnem. Potrebno pa pa bo tudi razširiti tesno osemletko v Kozjem. Občina se za prosveto zelo za- nima in si je s štipendijami zagotovila 10 mladih učiteljev ter tudi zdravstveni kader. Na področju občine pa imajo 3 polne osemletke, kar je za tako majno občino prav lepo. »Menim, da so šole pred cestami«, je dejal predsednik ob-

čine Lojen. In pravilno je, saj naš go- spodarski razvoj zahteva razgledanih ljudi, ki bodo znali iztrgati kruh tudi še tako težavni zemlji kot je na Kozjan- skem. Sicer pa skrbe tudi za gradnje cest in vodovodov, čeprav potrebe pre- segajo zmogljivost male občine. Lotili so se gradnje vodovoda v Podsredi ter občinske ceste Drensko rebro—Virštanj, preložiti pa bo potrebno tudi strmi klanec na cesti Podsreda—Bistrica ob Sotli, ki je pozimi celo neprevozen.

Iz kratkega razgovora s predsednikom kozjanske občine, tov. Joškom Lojenom, lahko sklepamo, da se ljudje pod Veternikom bijejo z vsemi silami za lepšo prihodnost ter skušajo uravnovesiti na- rodni dohodek občine, saj pričakujejo kmalu porast za 20%. Življenje v zibelki kozjanskega odreda teče naprej in kri, prelita pod Veternikom, Bohorjem ni stekla zaman. Še odmeva od gričev zanosna himna: »Bohor šumi, Bohor žari...«.

Več pozornosti zaščitni službi - so sklenili v moziški občini

Pred dnevi so se sestali v Mozirju za- ščitni referenti pri KZ in upravniki KZ z območja moziške občine. Razprava je potrdila, da se večina kmetijskih za- drug iz leta v leto bolj zanima za za- ščitno službo. To potrjujejo tudi uspehi, ki so bili lani doseženi. Med zadrugami, ki se zavedajo te važne naloge pa je še vedno nekaj takih, ki zaščitni službi ne posvečajo dovolj skrbi. Tako stanje narekuje, da bodo morali upravni od- bori teh zadrug posvetiti operativni zaščitni službi v bodoče več pozornosti.

Da bi očuvali znane sadjarske kraje Zg. Savinjske doline pred ameriškim kaparjem in rdečim pajkom, se bo tre- ba lotiti odločno zaščitnih ukrepov. To še tembolj, ker so se v zadnjem času pojavile v okolici Mozirja močne okuž- be.

Pri pregledu zimskega škropljenja sadnega drevja so ugotovili, da letos ni bilo najbolje izvedeno. Najbolje so ga opravile KZ Bočna, Rečica ob Sa- vlnji, Smihel nad Mozirjem in Smartno ob Dreti, najslabše pa KZ Radmirje, Kokarje in Mozirje.

Na sestanku so govorili tudi o asana- ciji sadovnjakov. Asanacija bodo opravi- li v letošnjem in v prihodnjem letu. Stanje sadovnjakov priča, da bo na ob- močju moziške občine dokaj visok od- stotek sadnih dreves, ki jih bo treba odstraniti.

Pogovorili so se tudi o nalogah na področju zaščitne službe, med katere sodijo poletno škropljenje sadnega drevja, zatiranje koloradskega hrošča, krompirjeve plesni itd. Za uspešno za- tiranje teh nalezljivih bolezni imajo zadruga na razpolago dovolj tehničnih sredstev.

Kaj predvideva družbeni načrt vojniške občine

Na zadnji seji občinskega ljudskega odbora v Vojniku so sprejeli družbeni načrt za letošnje leto. Le-ta predvideva povečanje industrijske proizvodnje za 36%. V kmetijstvu bodo izsušili 30 ha zamočvirjenih zemljišč. Ker so v teh predelih ugodni pogoji za gojitev hme- lja, bodo uredili 44 ha novih hmeljišč. Skrbeli bodo tudi za plemensko živino, uredili sadovnjake in pričeli gojiti hi- bridno koruzo. Pri tem bodo imele važno vlogo kmetijske zadruga ob sodelo- vanju s kmetovalci.

Promet v trgovini se bo povečal za 6%. V vseh središčih bodo ustanovili

VESELI PLANŠARJI V TRNOVLJAH

V ponedeljek so v nabito polni dvorani prosvetnega doma v Trnovljah pri Celju priredili »PLANŠARJI« svoj veseli večer. S programom so bili udele- ženci zelo zadovoljni, saj se je od aplav- zov kar tresla dvorana. Z izbranim pro- gramom so popolnoma dosegli svoj na- men.

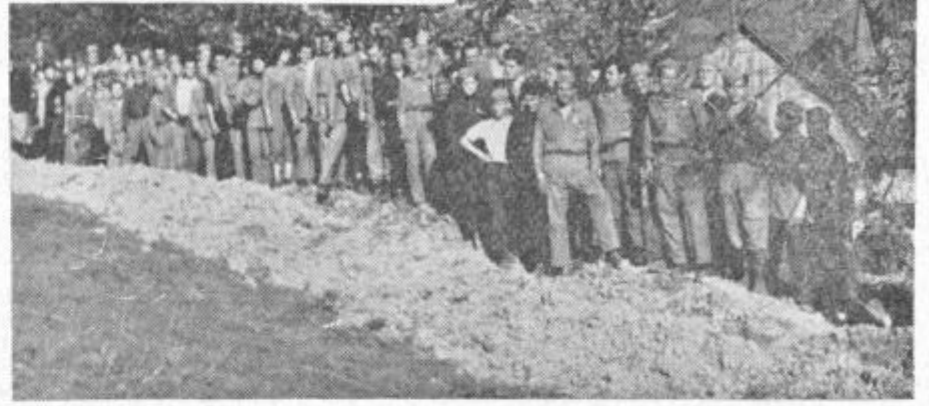
Presenečenje še ob odhodu - celjska mladinska brigada trikrat udarna

Nekaj dni pred prazniki se je z Do- lenjske vrnila v Celje prva celjska mla- dinska brigada »Dušana Finžgarja«. Medtem, ko smo bili v Celju obveščeni, da je brigada med svojim bivanjem in delom na cesti dosegla dvakratni naslov udarne brigade, se je med nami poja- vila z brigadnim praporom, na katerem so nosili ponosen napis, da je brigada

bila trikrat udarna in enkrat po- hvaljena.

Pred razidom so se brigadirji zbrali v dvorani Okrajne zadrugne zveze, kjer

Nekaj dni pred odhodom so brigadirji I. celjske MDB razdelili udarniške na- slove in pohvale. Tokrat so se še enkrat slikali pod cvetočim drevjem v Karte- ljevem, kjer bodo naše fante in dekleta obdržali v trajnem spominu.

jim je Radio Celje priredil zabaven spored. Slovo brigadirjev je bilo iz- redno prisrčno, domači ganljivo. Dva meseca skupnega tovariškega dela jih je povežalo v tako celoto in vzdušje, da se nihče od brigadirjev ni mogel vzdržati solz, čeravno so ti v delu in težavah prekaljeni fantje z vso silo branili rosi v oči.

Odveč je vsako pisanje o vtisu, ki ga je opazovalec ob tem slovesu dobil kajti vtisi in občutki pri brigadirjih samih so bili močnejši in zato smo lahko prepričani, da bodo ta duh ustvarjal- nosti, zavesti in tovarištva uspešno uveljavljali tam, kamor so prišli po tej veliki akciji.

Nov hotel v Celju - izven kulturnega centra?

Ko so pred tedni Celjani na zboru vo- livcev I. četrti obravnavali družbeni plan in proračun za leto 1953, so se pri nekaterih postavkah zadrževali dalje časa in v razpravi iznašali razne pri- pombe. Tako so se n. pr. za gradnjo kul- turnega centra v Celju zelo navduševa- li, vendar so bili mnenja, da predvideni nov hotel ne bi spadal v sklop tega cen- tra. Tovariš Rado Jenko, ki je vodil se- stanek, je zbranim volivcem pojasnil, da

ta hotel ni mišljen kot gostišče, odnosno zabavišče, temveč bo to predvsem po- slovni hotel z večjo kapaciteto preno- čišč. Tak hotel pa v kulturnem centru ne bo prav nič motil kulturnih Celjanov. Poslovni hotel v Celju je več kot potre- ben, saj zmore danes turistično mesto Celje vsega komaj 80 postelj za tujce in moramo ob večjih zborovanjih prevažati goste v Dobrno, ali celo v Rogoško Sla- tino.

Ka cvetje prekecije neznane geobave...

Ce bi človeštvo doživelo, da bi prišlo med veselilami v kratkem do sporazuma v tem, da bi jedrsko energijo, kot vojno sredstvo postavili iz- ven zakona in da bi služila samo v miroljubne namene, bi bil to naj- večji praznik na ulicah vsega sveta. (TITO)

Vsako pomlad, ko cvetje pre- krije travnike in gozdne jase, vsa- ko pomlad, ko zelenijo gozdovi in ko ptičje petje vzdrami tihoto pod zelenimi oboki dreves, se v njuna srca vseli rahel nemir...

Ona, zdaj že nekoliko sključena mati, on postaven, pod vrh rastoč fant. Kadar gresta čez cvetoče travnike, kadar se jima pogled ujame na prvo cvetje v vrtu pred hišo in če jima pljuča zajamejo svež gozdni zrak, se jima misli podajo v določeno, pa vendar nez- nano smer.

Fant ga je komaj še poznal. Le mati mu je pogosto pravila, da je bil dober, skrben, pošten in od- ločen mož. Tisto pomlad, tiste majske dni, ko se je s pomladno toploto vračala svoboda, ko so se vračali tisoči na svoje domove, sta onadva polna upanja čakala. Fant je bil takrat še deček, ki je komaj malo prej shodil. Ni ga bilo — nju- nega moža in očeta. Nihče tudi ni vedel povedati kje ga je zmanj- kalo. Nekateri pravijo, da so ga videli še na Graški gori med ju- rišem štirinajste, drugi pa spet, da ga takrat ni bilo več. Kdo ve kje leži njegovo truplo? Krasijo nje- gov grob skromne gozdne cvetke pohorskih prostranstev, se je v njegovo prekopano prst zarastla divja vrtnica nekje v strminah gore jurišev? Morda nad njego- vim grobom stoji spomenik ali pa

se skromno razcveta divja češnja? Kdo ve. Toda vsaka ped zemlje premore cvetico. Ce ne bogato, umetno gojeno, pa vsaj drobno, nepomembno cvetko...

In mati s skrbjo gleda fanta, fanta, ki raste pod vrh. Saj je ves on. Njegov hod, njegove oči, nje- gove poteze, pošten, dober in od- ločen...

Maj prinese cvetje in življenje. Maj je prinesel svobodo in gren- ko žalost. Pomlad razpre nedra novi rasti, toda pomladi so po be- sedah starcev nevarne za mir... Mir je v nevarnosti in v nevar- nosti je njen fant, fant ki bo kmalu ves tak kot je bil on, njen mož. Njen fant je zdaj zanjo in sin in drug. Koliko je morala prestati, koliko pregarati, da bi fant ne ču- til preveč praznine za očetom. Ko- liko nad polaga vanj...

Toda kot se v majske dni nad sinjo nebesno modrino naenkrat pripodijo oblaki, ko naenkrat na razgredo zemljo treščil grom in to- ča, tako je dandanes v svetu. Ne- bo ni brez oblakov. Materino čelo je zavoljo tega vedno bolj zuba- no in njen nemir je v teh majske dni večji, kolikor bolj raste pod vrh njen fant.

Kdaj se bo v njeno srce vselil mir, da bo pomlad zanjo res čista lepota prebujenega življenja?

žena*dom*družina*žena*dom*družina

„Celjske čipke“ po idrijskih vzorcih

Po raznih izložbah in trgovinah z ročnimi deli smo žene vedno rade ob- udovala izdelke priznanih idrijskih kleklarič. Dekle, ki si je pripravljalo »balo«, je z velikim hrepenenjem ogle- dovalo in otipavalo lepe prtičke, bla- zinice, čipke vseh vrst. Visoke cene teh izdelkov pa so jo navadno odvrnile od

nakupa. Marsikatera žena je na teh ogledih pomislila: ali roke naših žena ne bi bile zmogne takih umetnij! Mar v Celju res ne bi mogli najti žene, ki bi prizadevnim učenkam posredovala tovrstno znanje!?

Pa se je našla domačinka sončne Pri- morske, ki živi že nekaj let v Celju in

je že kot otrok spretno vrtela klekle. Tovarišica Stegenškova je bila priprav- ljena. Toda kje in kako organizirati kle- klarski tečaj? Tovarišica Katja Hil- bertova, ki je bila sama tudi večja kleklanja, je hotela že pred leti orga- nizirati tak tečaj, vendar ni uspela. Ko pa je bila pred dvema letoma izvoljena v pionirski svet, je ponovno sprožila to vprašanje. Pionirski odred »Toneta Tomšiča« na I. osnovni šoli je zaživel v vso širino. Uspešno so začeli delovati najrazličnejši krožki in kmalu je od- red prednjačil pred vsemi pionirskimi odredi v občini. Starešina odreda, to- varišica Vilma Stucinova je v veseljem pozdravila iniciativo Katje: naj se mno- goštevilnim krožkom na tej šoli pri- družijo še kleklarski krožek.

Z velikim zaletom so vse tri tovari- šice prijele za delo. Pot jih je peljala najprej v Idrijo, v čipkarsko šolo. Po- skrbele so za povezavo med idrijskimi in celjskimi pionirji. Poleg pozdravov so si izmenjali tudi darila: idrijski pio- nirji so poslali celjskim pionirkam raz- novrsten material in vzorce za kleklanje, celjski pionirji pa so jih razveselili s pošiljko lepo poslikanih emajliranih lončkov.

Tako je kleklarski krožek na I. osn. šoli v Celju že lani pričel s svojim de- lom. Vodila sta ga tovarišici Hilbertova in Stegenškova. Imeli sta 15 rednih obli- skovalk. Mlade pionirke so do konca šolskega leta napravile že vrsto lepih izdelkov, ki so na šolski razstavi vzbujali posebno pozornost obiskovalcev. Letošnja razstava pa obeta še večja presenečenja. Obuđovalce bomo najraz- ličnejše prtičke, ovratnike, robčke, ro- kavice, blazine, torbice itd. Pionirka Nuška se je v lanskem letu v kleklanju tako izurila, da dela letos že povsem samostojno doma in prihaja v krožek le še po vzorce.

Za kleklanje je tudi med odraslimi ženami v Celju silno zanimanje, ven- dar, žal, zaenkrat še nimamo v Celju dovolj kadra, ki bi bil sposoben voditi te krožke ali tečaje.

Sodobno gospodinjstvo

Aprilska številka »Sodobnega gospodinjstva« prinaša poleg uvodnika v spomin Ziberlovi ma- mi vrsto najrazličnejših člankov s področja go- spodinjstva.

»Majhen prispevek k načrtnemu gospodinj- stvu« bo marsikateremu bralcu dal pobudo za smotnejšo porabo in porazdelitev njegovih do- hodkov. Članek »Mali pomočniki — velika po- moč« obravnava različne pripomočke za čiščenje stanovanja.

S področja oblačnja prinaša revija članek o problemih naše konfekcije, članek o okvarah na moških srajcakh in začetna navodila za šiva- nje. Tudi prebrava je v tej številki bogato za-

stopana. Prispevek strokovnjaka o prehrani v spomladanskih mesecih bo z ozirom na letni čas zelo dobrodošel. Tudi članek o higieni v kuhinji je zelo zanimiv.

Razen tega so objavljani v reviji še prispevki o manjših racionalizacijah v gospodinjstvu — kot sta praktična načina za shranjevanje čev- ljev in umazanega perila, navodila za pripravo pudgingov in malic za šolske izlete in navodila za pletenje. Tisti, ki v svojem prostem času negujejo vrtove ali v svojem stanovanju skrbje za cvetlična okna in ureditev balkonov, bodo našli v tej številki dragocena navodila in mar- sikatero pobudo.

Spokojen mir na mrtvem licu junaka Sarha — »Pohorskega kralja«

Razširitev gostinskih podjetij in družbena prehrana

Nekatera celjska podjetja bodo v letošnjem letu potrošila izdatna sredstva za preureditev in razširitev svojih gostinskih lokalov. Kljub temu, da te adaptacije ne gredo na račun proračunskih sredstev celjske občine, Celjani niso nič kaj navdušeni za take adaptacije, dokler v Celju ne bomo imeli zadostnega števila dobrih menz za družbeno prehrano prebivalstva. Seveda gostinskih podjetij, ki se sama vzdržujejo in obnavljajo svoje lokale iz lastnih sredstev, tega ne moremo zabraniti, vendar so Celjani na zboru volivcev vztrajali na tem, da naj pristojni ljudje nemudoma nekaj ukrenemo za zboljšanje družbene prehrane. Opaža se, da nezadostna in slabo pripravljena hrana po celjskih menzah povzroča mnoga želodčna obolenja zlasti

pri sezonskih delavcih. Zato so volivci I. četrti predlagali, naj bi podjetja ustanavljala dobre menze za svoje delavce, dokler v Celju ne bomo dobili večjo javno kuhinjo za družbeno prehrano.

ODVAJALCI SMETI NAJ BI DOBILI PRIMERNO OBLEKO

Celjanom se zdi, da se nekam vse predolgo vlečejo obljube za kulturnejše in bolj higienično odvažanje smeti v našem mestu. Zato so to vprašanje ponovno sprožili na zadnjem zboru volivcev I. četrti. Zastopnik celjske občine tovariš Jenko je neučakano volivcev »potolažil« s pripombo, da je avto za sobodno odvažanje smeti in odpadkov že kupljen, specialne pločevinaste posode pa bodo tudi v doglednem času dobavljene.

S strani volivcev je padel tudi umešten predlog, naj bi se delavcem, ki prevažajo smeti, preskrbele primerne obleke. Predlog bo občinski ljudski odbor gotovo upošteval.

POMANJKANJE PITNE VODE V CELJU?

V zadnjem času se širijo v Celju alarmantne vesti, da bo prebivalstvo Celja zaradi regulacije Savinje v bližnji bodočnosti ostalo brez zadostne količine pitne vode. To vprašanje je bilo sproženo tudi na zboru volivcev I. četrti. Zastopnik Vodovodne skupnosti je volivce »potolažil«, da so te vesti povsem neosnovane. Vodovodne naprave se bodo v kratkem še zboljšale in bo dotok pitne vode celo povečan. Zato naj bodo Celjani raje samo veseli, da se bo regulacija Savinje v letošnjem letu pospešeno nadaljevala.

Olepševalno turistična tribuna

TELEFONSKI RAZGOVOR V TRGOVINI »NA KRIZIŠČU«

Bilo je v trgovini »Na križišču«, cesta na Dobrovo v Celju, tik pred koncem dopoldanskega dela obratovnega časa. V trgovino sta vstopili še dve gospodinjici.

V tem je zabrel telefon. Prodajalka je dvignila slušalko. Glas onstran žice je najbrž vprašal, kdaj bodo trgovino zaprli, sicer bi ne sledil odgovor približno takšne vsebine:

»Bi že, če ne bi imeli v trgovini ljudi, ki se šele zdaj spomnijo, da nekaj potrebujejo...«

Gospodinjici sta se spogledali in molčali...

Navzlic vsemu sta bili postreženi, toda trgovino sta zapustili s čudnimi občutki... Pa še nekaj — prav bi bilo, če bi v tej trgovini »Na križišču« tehtali vsako blago v trgovini in ne zadaj v skladiščnih prostorih.

In da ne bodo same opazke — obiskovalci te trgovine so z zadovoljstvom opazili bele plaščke na vseh prodajalcih, oziroma prodajalkah.

AVTOMOBILISTI, POZOR!

Zaradi številnih zidav na Otoku je in še bo Trubarjeva ulica ena najbolj frekventiranih ulic na tem predelu mesta. Ta ulica pa je tudi polna otrok, ker je novo nastajajoče naselje še brez ustreznih vrtov in otroških igrišč. Zato bi bi-

KRONIKA NESREČ

Jožeta Grila, posestnika v Drenskem rebru pri Lisičnem, je v pretepu nekdo z lato udaril po glavi in ga pokoskodal. Desetletni Andrej Fonda iz Latkove vasi pri Preboldu je padel pod traktor in si zlomil nogo.

Dvanajstletni Martin Jager iz Kostričnice pri Sentjurju se je igral s patrono, ki se je razpočila. Ranila ga je na rokah in vratu. Poškodbe po telesu je dobila pri padcu z lestve Antonija Drogenik iz Krtnice pri Podplatu.

Šestnajstletna Marija Gradinšek iz Celja je padla s kolesom. Pokoskodalja si je glavo in roke. Rudarja Stefana Poljšaka iz Zabukovec je na državnih cesih pri viaduktu pri Sempetru podl motorist. Poljšak je dobil poškodbe na glavi in nogi.

Upokojenko Terezijo Rankič iz Petrovč je na cesti pri Drenšini vasi podl mopedist. Dobila je poškodbe na rokah in nogah. Pri delu v Steklarni v Rogoški Slatini je padlo težko železo na nogo delavcu Karlu Kregarju in mu jo pokoskodal.

Marija Zakrajšek iz Celja si je pri padcu zlomila nogo. Sedemletni Milan Plevnik iz Podplata je padel s kolesom in dobil pretres možganov.

Na križišču pri Pošti v Celju sta trčila z motorji Martin Čakl iz Košnice in Stane Samec iz Celja. Samec si je zlomil nogo, Čakl pa pretresel možgane.

V Petrovčah so se stegli fantje. V pretepu je bil z nožem zaboden v glavo Rok Tičar, zaplenen pri Stavbeniku v Celju. — V Sentjurju pa je bil v pretepu z nožem pokoskodal Anton Povalec iz Ljubljane.

Terezija Korenč iz Poljanske gorice pri Smarju si je pri padcu pokoskodal nogo. Pri padcu si je zlomil nogo Ivan Stravs iz Brde pri Dobri. V Cinkarni si je pri delu pokoskodal roko Slavko Kalafatič. Anton Kresnik iz Smarjete si je pri padcu zlomil nogo. Pod voz je padel Edi Dolar iz Zavrha pri Zalcu. Dobil je težje poškodbe na glavi. Na cesti med Bradovčami in Gomilskem sta bila pri prometni nesreči z avtomobilom težje pokoskodalna Leopold Kerže in Anton Privošnik iz Ljubljane.

Poletnemu otroku uslužbenca Medveščeka, je dragi otrok porinil košček čokolade v požiralnik. Dojenček se je zadušil. Ko so ga prepekljali v bolnišnico, je bil že mrtev. Jože Jamnikar iz Gorice pri Dobri je trossil umetno gojiljo in se pri tem zastrupil. Prepekljali so ga v bolnišnico.

II. OKRAJNI MLADINSKI PEVSKI FESTIVAL:

Mlado Celje je lepo

Med občinskimi festivali in revijami je bilo v nedeljo, 27. aprila na vrsti Celje. Pred nabito polno unionsko dvorano, ki je tokrat niso napolnila ne posebna vabila ne lepaki, temveč le izredno zanimanje za mladinski petje, kakršno so obljubljale vesti o pripravah za ta dogodek, je nastopilo okoli 900 mladih pevcev in pevk. Število priča o bogatem pevskem izživljanju na celjskih tleh, a to je smoter, ki sta si ga ob organizaciji mladinskega pevskega festivala zastavila njegova organizatorja — okrajna zveza prijateljev mladine in okrajni pionirski svet.

Naš festival je imel dva dela: v prvem delu se je 10 eno do štiriglasih zborov potegovalo za naslov najboljših pevskih zborov, v drugem revijskem delu pa je 12 zborov zapelo po dve svoji najboljši pesmi.

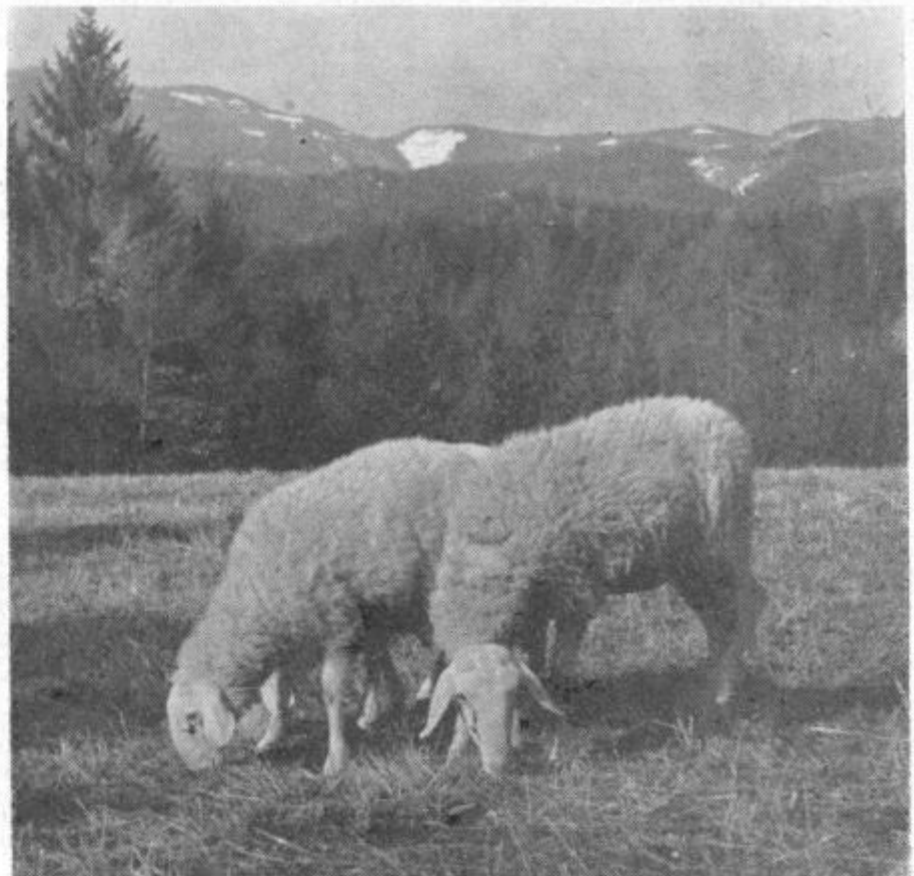
V skupini eno oz. dvoglasnih zborov so zasedli prva 3 mesta dvoglasni zbor II. osnovne šole pod vodstvom Jelke Rotarjeve, enoglasni zbor I. osnovne šole pod vodstvom Milice Gregorčičeve in enoglasni zbor II. osnovne šole pod vodstvom Slave Vučajnkove. V skupini tro oz. štiriglasih zborov pa so se z nezadovoljnostjo točk razvrstili takole: troglasni zbor II. gimnazije pod vodstvom Jurta Vrežeta, štiriglasi zbor I. gimnazije pod vodstvom Jožeta Koresa in dvoglasni zbor pod vodstvom Borisa Sinigoja. Ne glede na to kategorizacijo pa so bili poslušalci priče ubranega in prizadeno šolanega petja tudi pri vseh ostalih zborih, saj je najnižja ocena znesla celih 66% dosegljivih točk.

Tudi revija, ki je sledila tekmovanju, je dokazala, da razpolagamo na celjskih tleh z zavidičnim mladim pevskim materialom in s požrvalno brigado pevskih učiteljev, točneje pa, učiteljic, ki bo še dolgo vzgajala in vodila, saj je najmlajša Alenka Smeheva kot zborovodja teharske osnovne šole še dijakinja celjskega učiteljskega.

Med revijo je predsednik okrajne glas-

bene komisije prof. Egon Kunej razglasil rezultate, predsednik občine tovariš Andrej Svetek pa nagovoril in nagradil sodelujoče pevovodje.

Prireditve v glasbeno-vzgojnem in ne najzadnje tudi v organizacijske pogledu docela uspešna in bo po mnenju prisotnih republiških strokovnjakov za mladinsko petje lahko služila za vzor ostalim okrajem Slovenije. G.

P'inski kraji so deloma še pokriti s snegom, po prosojnih pašnikih pa se že pasejo črede.

Drobne vesti od vsepovsod

V Smartnem ob Paki so na nedavni seji množičnih organizacij, krajevnega odbora in upravnih odborov podjetij razpravljali o letošnjem družbenem planu in proračunu soštanske občine. Ljudje so pokazali razumevanje za potrebe celotne občine, vendar so želeli, da mora vsaj prihodnje leto priti na vrsto tudi gradnja nove šole v Smartnem ter regulacija Pake pri izlizu.

Delo v šmarnskih hmeljiščih je v polnem teku. Postavljenih je tudi precej novih žičnic, kar priča, da gredo naši hmeljarji s časom naprej. Žal pa še mno-

Žreb je izbral

Prvomajsko nagradno križanko nam je poslalo veliko število reševalcev, večina let-teh je križanko tudi pravilno rešila. Križanka sicer ni bila pretežka, toda naš namen ni bil, da bi si v praznikih preveč trli glave.

Žreb je izbral srečne dobitnike takole:

1. nagrada (3000 din) Albin Svetelšek, Kmetijska šola, Sentjurj;
 2. nagrada (1000 din) Malči Javoršek, Sempeter v Sav. dol.;
 3. nagrada (1000 din) Alojz Pavlin, Celje, Cankarjeva 9.
- Nagrade po 500 din so dobili: Miklavčič Lovro, Celje, Delavska 1; Meta Primc, Celje, Cankarjeva 13; Mavrič Dušan, VP, 1889-35, Umag, Hrvatska, Hermina Seničar, Celje, Lava 4a; Franc Bolka, Celje, Titov trg 1; Veber Leopold, Topolšica; Štefica Kocjan, Reka, Borisa Kidriča 60-III; Julij Gorič, Laško 4; Viktor Veber, Celje, Zavodna 4 in Anka Guzej, Celje, Teharska 29.

Vsi bližnji dobitniki naj se sami zgledajo v upravi lista, daljnim pa bomo nagrade poslali po pošti. Uredništvo

Vreteno se je zavrtelo

Nagradno vreteno, dragi mladi bralci, se je zavrtelo in nam pokazalo imena srečnih reševalcev. Čudno, da niste poslali več rešitev, saj je vreteno bilo lahko za reševanje.

Ko smo žrebali, smo videli, da so domala vsi mladi reševalci pravilno rešili zagonetno vreteno.

Sreča je določila nagrade takole:

1. Jože Piki, Smartno ob Dretu, Rovt 25;
 2. Miha Grobelnik, Celje, Trubarjeva 13;
 3. Viljem Suster, Cret 86, Celje;
 4. Vojteh Muhic, Celje, Drapsinova;
 5. Ivica Rašič, Laze 13, p. Svetelka, Dramlje;
 6. Zvonko Koren, Celje, Kersnikova 8.
- Mladi reševalci iz Celja pridite po nagrade sami, onim izven Celja pa bomo knjižne nagrade poslali po pošti.
- In za konec: Vreteno so pionirji priložili tudi pisma. Evo enega od teh: Dragi urednik! Sporočam Ti, da sem rešil Mladinsko nagradno vreteno. Bil sem vesel, da mi je delo tako hitro šlo od rok. Morda bom jaz tudi toliko srečen, da bom prišel med tiste, ki bodo dobili knjige. Hladim v osnovno šolo in zelo rad berem knjige, pa tudi vsi časopisi, ki ga vsak eden od nas ima. Najprej preberem zanimive stvari, potem pa natanko tudi vse drago. Pošljal nam še pozdrave in še enkrat izraža upanje, da bo izbran. In res. Njegovo ime vidite na vrhu seznama nagradencev. Vreteno se je najprej ustavilo pri njegovi zaprti kuverti.

gi hmeljarji niso dobili zadostnega števila obljubljenih hmeljev in so zato upravičeno zaskrbljeni.

V nedeljo bodo Šmarčani slovesno proslavljali svoj krajevni praznik. Ta dan bo tudi gasilska četa odkrila spominsko ploščo bivšim članom, ki so darovali svoja življenja za svobodo. Obenem bodo gasilci razvili tudi svoj nov gasilski prapor.

Tudi v Vojniku je končno začela mladinska organizacija, ki šteje vsega 50 članov — največ iz vrst kmečke mladine. Mladinci so se vključili v razne odseke prosvetnega društva in Partizana. Delo bo še uspešnejše, ko jim bo ObLO preskrbel primerno sobo za sestanke.

Na osemletki v Vojniku so pred kratkim ustanovili hranilno službo. Od 671 učencev je 481 vlagatelj vložilo svoje prihranke (skupno preko 200.000 dinarjev). Zadržna hranilnica v Celju je vsem vlagateljem nabavila hranilnice in hranilne knjižice.

Iz Stor nam poročajo, da je nedavno komisija za zaščito zdravja in delovnih pogojev zavarovancev pri skupščini Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v Celju izdala komisiji HTZ železarne Štore za dosežene uspehe v prizadevanju za večjo varnost delovnega človeka diplomno in denarno nagrado v znesku 50.000 din. Podjetje je k tej nagradi dodalo še 25.000 din. Skupni znesek 75.000 din so razdelili med najboljše člane obratnih komisij HTZ.

VZGLEDNA USTREZLJIVOST

Nikoli nisem rad hodil po pisarnah. Pred dnevi sem pa le moral na občno v Kozje. Pravijo, da tam vsakogar prijazno sprejmejo.

Dostojno sem potkal na vrata z napisom »vložičke« in obenem vstopil. »Ali sem prav prinesel vlogo za spremembo zemljiških kultur, prosim?« Tonarišica vzame vlogo, jo bežno prečita in pravi: »Na kataster v Celje bi jo morali nasloviti. Bom pa naslov črtala in napisala pravega. Dajte mi še kuverto.« Tudi na njo je napisala naslov. Videla me je, kako sem sključen in bolan prikreval v sobo, zato je še pristavila: »Dobro bi bilo vlogo kolokovati. Dajte mi 30 din, jaz pa vam kolke. Nato jih je nalepila na vlogo, jo vtaknila v kuverto in odšla. Potem je rekla, naj stopim na pošto, kupim znakom in oddam pismo v predalnik.

Na stopnicah sem srečal mlado ženo in jo vprašal, če pozna tonarišico v vložičku. »Kaj ne bi poznala Slavice Kuhar. Veste, ona je bila v času narodnoosvobodilne borbe v Kozjem partizanska obveščevalka.

V majhnih mestih se ljudje dolgočasijo. S tem nočem reči, da so prebivalci velikih mest drugačni. Nikakor ne. Poudarim, da je dolgega časa na pretek, toda v majhnih mestih je ta krepost — ali posledica takšne kreposti — dosti bolj pogosta. Da, da, krepost! Biti brezpomemben in dolgočasen, je brez dvoma krepost. Na primer moj šef, star in cenjen brivski mojster. Bolj pustega in neznanega človeka ne najdete niti v Švici in vendar ga vsi znanici cenijo kot preudarnega, izkušnega moža in hodiijo k njemu po nasvete, ki jih nikoli ne dobio. So dobro se spominjam slaščičarja Meda; nesrečnež je pred leti zašel v hudo stisko: ženo je popadla čudna muha; pričela je popivati in letati za mladimi fanti, kaj vem, kaj jo je pičilo. Mož je hodil vsak dan k mojemu šefu — piše se za Krempelja — kakor da je bog, ki bo storil čudež. Kako naj navaden krempelj stori čudež, lepo vas prosim! Čeprav Krempelj na vse jadikovanje ni odgovoril drugega kot: »Hudič je, hudič!« je bil slaščičar vendarle potolažen in ko je ženo čez leto dni srečala pamet, je srečni soprog na vsa usta hvalil Krempeljevo modrost. Gospod Krempelj je tudi sicer nad vse zanimiva oseba — prav zato, ker je tako zelo nezanimiv. Spominja na kos pohištva ali na kip kakšnega znamenitega vojskovođe. Predvsem pa ne kaže niti najmanjše potrebe po govorjenju. Pri njem stanujem že od takrat, ko sem opravil brivski izpit in nastopil službo v njegovi brivnici in vendar se v vsem tem času ne spominjam, da bi bil kdajkoli spregovoril deset besed hkrati. Če jih je, naj se ne pišem Godec marveč gobec.

Sicer pa Krempeljeva molččnost v moji zgodbi ni nič kaj pomembna. V tem skušam namreč slediti nekaterim pisateljem, ki so prepričani, da je nekaj boljše od nič in da je tisoč dinarjev več kot pet sto. Razen tega je uvod mladane najtežji del zgodbe, že zato, ker se ne da vsako pot zapisati kratkotalo: »Nekoč je živel...« ali: »Agata je bila debela babnica...« Tu, dragi bralci je potrebna izvirnost: in kdor hoče biti izvirni, ne sme zapisati: »Neko dne...« marveč: »Preko spiralnih sanj se je razbesnelo zeleno nebo...« ali pa naj stori kakor jaz in prične z molččnostjo nekega brivca, konča pa, kjer se mu zljubi.

Tako mojster Krempelj s pričujočo zgodbo nima druge zveze mimo te, da

stoji na njenem začetku. Zdaj, ko je vrli brivec pognal kolo moje domišljije, ga prepuščam kosmatim bradam in če ga bom kdaj mimogrede omenil, ga bom le zategadelj, ker je vendarle čudno, kadar pripelje pisatelj pred bralca osebo, ki jo precej spet zapodi. Če povabite nekoga na kosilo in mu rečete, komaj je stopil v predsobo: »Nu, kar pojdi spet lepo domov!« ni to nič drugega kot neotesanost.

Nekega dne torej sem bil kakor običajno pri svojem poslu; z mojstrom Krempeljem sva strigla, milila in brila, brila, milila in strigla. Slišalo se je škrtanje škarij in brenčanje muh; lasje so tiho padali na tla. »In vse je nič,«

sem pomislil, ko sem hitel z britvijo preko lic moža z otožnim pogledom. »Davi se mi je sredi množice nasmejljalo dekle v modri jopici. Velike sive oči ima, ki spominjajo na magično oko Philipsovega aparata z desetimi cevmi in plastičnim zvokom; deklica bo umrla, o tem ni dvoma, lasje v naši brivnici bodo še naprej tiho padali na tla in možu z otožnim pogledom bom še večkrat ostrgal brado. Kje je tu smisel življenja?«

Dekle bo odšlo za zmeraj in če natančno premislim vso stvar, bi sploh ne bilo treba, da se je to dekle kdaj rodilo. In če se je že rodilo, mar bi ne bilo bolje, da bi umrlo takoj po rojstvu,

s pogledom neonskih svetilk, skozi zenice se je zvijala melodija neznanne pesmi.

Takrat sem jo srečal tretjič. Predno je odšla, mi je prišepnila, da ljubi večerne sprehode.

Bralci bodo zlahka uganili, da sva se poslej večkrat sprehajala v bližnji okoliščini našega mesta, da je moja roka mrtvo ležala v njeni, da sem bil jaz prazen in da je bila ona zame uganka.

Potem me je nekega dne povabila v svojo sobo. Sedla je na kanape in mi namignila naj sedem na kanape še jaz. Vendar nisem sedel. Obstal sem pri oknu, gledal na cesto in preštevaje avtomobile.

Vprašala me je, kaj vidim in odgovoril sem ji, da ne vidim ničesar, kar me ne bi spominjalo na nesmiselnost življenja. »Mimo teko potoki ljudi,« sem rekel z ubitim glasom, »vsak nekaj hoče in vendar ne gre nikamor drugam, kakor naravnost v grob.«

»Sedi sem k meni,« je rekla. »Ugasnila bova luč in gledala odsvit večerne zarje, ki žari v okenskih šipah kot rdeče vino.«

»Moje srce je ubita čaša,« sem odgovoril. »Tisoče kosmatih brad ga je razpraskalo. Mesto krvi teče po mojih žilah milnica, bela milnica, mrzla milnica.«

»Sedi sem k meni,« je ponovila. »Pogovarjala se bova o bodočnosti. Dan že umira, toda ti me še nisi poljubil niti enkrat.«

»Bodočnost?« sem rekel in pritisnil čelo na steklo. »Bodočnosti ni. Moja bodočnost so kosmate brade in zaraščene glave, takšne, ki so pametne in takšne, ki niso. Moji poljubi imajo okus po briljantini.«

»Sedi sem k meni,« je ponovila še enkrat. »Moje srce je prepolno upanja in nikogar nimam, da bi mu ga dala.«

»Moje srce je razbita čaša. Kako hoče vanj natočiti vina?«

»Moje srce gori kot baklja. Kdo ga bo pogasil?«

»Moje srce je podobno koščku zgrbančene usnja, podobno je praznemu ognjišču. Plamen se gasi s plamenom.«

Bralci vedo, da živijo pisatelji, ki takšne dialoge razpredajo v nedogled. Česar jaz ne bom storil, čeprav bo s tem zgodba zgubila izraziti značaj moderne proze. Nadalje vedo, da je zdaj deklica v modri jopici vzdihnila in dvignila obrvi, kar sem jaz opazil, čeprav je bilo v sobi temno, ker je deklica ugasnila

kakor da trideset let ali več trpi brez višjega smisla? Poprosila me je za vžgalice, ko sem stal na robu pločnika in preštevaje okna na sosedni hiši. Vžgalic nisem imel in izmed vseh oken, ki sem jih prešteval, je bilo razsvetljeno samo eno.

Bil sem ravno na tem, da namažem lica moža z otožnim pogledom; sežem torej po kremo, kar se odpro vrata in skozi vstopi dekle v modri jopici. Mojster Krempelj je molče bril sosedu urarju plešo, muhe so brenčale in nek gost si je trebil nos. Dekle v modri jopici je stopilo k meni in me vprašalo, če ji lahko ostrizem lase. V njenih očeh je žarel poseben ogenj, gledala je vame

ZGODAJ VSTALA...

Terezinka zgodaj vstala, še poprej ko sončece, pa na cesto se podala iskat sočne figice.

Vedro in lopatko vzela je na zgodnjo pot seboj, da gnoja si priskrbela bo za vrtec ljubi svoj.

To bo rasla ji solatka, a posebno še fižol! Misel ta jo je presladka grela v srcu bolj in bolj.

In po cesti je iskala, kje bi našla kupček fig, in zelo se je že bala, da ji ne uspe podvig.

V naših dneh avtomobila je na svetu vse manj konj, ki bi fig od njih dobila, in bo mar njen trud zastoj?

Končno glej tri kupčke sveže, ki se s ceste tam kadé! Polno vedro si nastreže in domov presrečna gre.

To ji rasla bo solata! To rodil ji bo fižol! To bo letina bogata! Se korenjčka bo dovolj!

ZGODBA O BLAGAJNIČARKI

Je v Zagreb odšla po zdravilo blagajničarka KZ, nazaj pa se spet ji mudilo je v Slatino, to se ve.

A kaj se je tam zgodilo, medtem ko je ni bilo! Dobila je nadomestilo — upravnikovo ženó!

Upravnik tako ji pravi: »Vzemite dopust si lepó, ker rado vrtil se vam v glavi in tu vas treba ne bo!

Saj vidite: moja žena blagajno že vodi zdaj, a vam bo zraka spremena koristila kot le kaj!«

A ni dopusta hotela, ker ni vrtoglava bila, samo pomoči je želela, ki sindikat naj jo dá.

Zadeva je zdaj urejena: Kot prej pri blagajni sedi, a delata šefova žena brez plače je teden dni.

OGLAS V ČASOPISU je najboljša reklama

Pri gradnji stanovanj, poslovnih prostorov, ambulanz, dvoran, raznih sanitarij, gostinskih prostorov itd. UPORABLJAJTE SVETOVNO ZNANI EMAJLIRANI LESONIT kateri Vam bo gradnjo občutno pocenil V vseh barvah Vam ga takoj dobavi po konkurenčnih cenah

SLOVENIJALES direktno iz svojega skladišča v Celju, Zidanska 15 Telefon št. 22-53

Podjetje ima stalno na zalogi: vse vrste parketov, lesonitnih, izolirnih, vezanih in panel plošč

Pri nakupu večje količine dostavljamo do 25 km iz Celja ves material brezplačno na gradbišče

Briselj - ogledalo sodobnega sveta

Prva povojna svetovna razstava v Brislju je kraj, kamor je obrnjena vsa pozornost svetovne radovednosti. Z vseh kontinentov sveta potujejo tisoči in tisoči turistov, ki obiskujejo Evropo,

POMOTA

Dva možakarja peljeta tretjega v sredini, ker le-ta očitno mahedravo hodi, kot otrok. Pa vpraša bližnji mlilničnik, če se je zgodila prometna nesreča.

»Ne, nobena nesreča, odvrne eden, to je naš direktor, ki ga učimo hoditi!«

»Dva deci mehkih Zeta«

UPRAVNI ODBOR PODJETJA »MESTNA VRTNARIJA« CELJE

razpisuje delovno mesto RACUNOVODJE

Pogoji: srednja strokovna izobrazba in vsaj 5-letna praksa v računovodstvu v kmetijskih ali komunalnih organizacijah. Plača po tarifnem pravilniku. Nastop službe je možen takoj. Prošnje pošljite na naslov: Mestna vrtarija Celje, Ljubljanska c. 95 (Medlog) do 31. maja 1958

najprej v Briselju, potem pa na oddih. Pa ne samo turisti. V Brislju se zbira »smetana« svetovne komerciale. Države so na tej razstavi pokazale vrhunske dosežke svoje proizvodnje. Toda kdor nima možnosti, da bi obredel ves svet, si lahko v Brislju ogleda miniaturo sveta, kajti v paviljonih so razstavljali pokazali poleg proizvodov tudi vse drugo; društveno življenje svojih ljudstev, njih kulturne, politične, zdravstvene in znanstvene uspehe. Na razstavi nastopajo tudi najboljše kulturne skupine iz raznih dežel. Plesi, pesem, folklor, običaji in podobno. Vse to obiskovalec svetovne razstave lahko vidi kar na enem prostoru in mu zato ni treba potovati v dežele, ki jih želi vsaj površno spoznati.

Večje države imajo svoje paviljone, ki se med seboj kosajo po razkošnosti in modernosti tako v arhitekturi kot notranji ureditvi. Najbolj so tekmovali med seboj velesile. Tudi manjše, toda gospodarsko razvite države reprezentirajo svoje gospodarsko in družbeno življenje v lastnih paviljonih. Po vseh, ki jih zasledimo tudi v tujih časopisih, je jugoslovanski paviljon deležen posebne pozornosti in številnih pohval. Manjše države so si privoščile razstavne paviljone v skupnih velikih halah, tako da domala ni države na svetu, ki bi ne uredila v Brislju svojega reprezentančnega kotička.

Na ogromnem razstavnem prostoru je tudi precej simbolične ekstravagan-

luč, da bi gledala večerno zarjo. In nič ni lažjega, kakor uganiti, da sem obstal pri oknu in da je deklica na kanapeju še vedno zame čakala. Takšne situacije se imenujejo statične, njih vsebina pa resignacija modernega človeka. Ker pa nihče ne more stati pri oknu poljubno število ur, sem se počasi obrnil na peti desne noge, stopil k deklici in ji rekel: »Ničesar ne morem storiti, kajti na meni leži mora dvajsetega stolca, ki mi nenehno šepče v uho, da je nesmiselno vse, kar me obdaja.«

Deklica je po vsej priliki poznala nekaj modernih avtorjev, ker se ni zamejala, marveč je zavila oči in rekla s praznim glasom: »Vzemi me, saj je vseeno, ali se pretaka po tvojih žilah milnica ali deževnica, vseeno je, če je tvoje srce podobno razbiti čaši ali zarženi denarnici, vseeno je, če imajo tvoji poljubi okus po briljantini ali šamponu, če ima življenje končni smisel ali ga nima!«

Lansko leto bi jo nemara vzel, ker so pisatelji nasploš še jemali ženske like v svojih izpovednih delih; letos je seveda položaj drugačen. Literatura je prišla korak naprej, o tem ni dvoma. Zatorej je nisem vzel, marveč sem rekel: »Ničesar ni več, česar ne bi poznal, zame v življenju ni več skrivnosti. Pot pred mano je ravna in enolična, čakam samo še smrti, da spoznam poslednji nesmisel.«

V zvezi z uredbo o gospodarjenju z osnovnimi sredstvi gospod. organizacij čl. 50, 51 in 52 (Uradni list FLRJ št. 52/53),

razpisujemo prodajo tovarnega avtomobila TAM 3 t v rabljenem stanju in kuhinjski štedilnik v rabljenem stanju.

Interesenti naj se javijo pri KZ »Polhorje« v Zrečah do 17. 5. 1958.

»KRISTALIJA«

trgovsko podjetje na malo in veliko, Trg V. Kongresa v Celju, razpisuje novo delovno mesto salda-kontistke. Predpogoj je srednja ekonomska ali njej enakovredna šola s perfektnim znanjem strojepisja in že delna praksa v računovodstvu gospodarskih organizacij. Nastop službe s I. VI. 1958 ali po dogovoru. Plača po tarifnem pravilniku podjetja. Prijave sprejema uprava podjetja.

ki pa so bili baje tako dragi, da jih je nekaj ostalo praznih zaradi previsokih najemnin.

Vsak obiskovalec si želi ogledati tudi tisti del razstavišča, kjer prikazujejo svet bodočnosti. Ta oddelek razgiba domišljijo ne samo pri mladih, temveč baje pri vsakem obiskovalcu.

Poleg Belgije, ki ima razumljivo največ površine in največ paviljonov, razstavlja v Brislju 52 držav v samostojnih paviljonih. Pravijo, da utegne v najvišji sezoni narasti število obiskovalcev na 175.000 oseb na dan.